XIV. évfolyam 9. szám Ára: 1 forint 1958. február 27.

Toncz Tibor rajza

HA A PAPÍRHIÁNY NEM ENYHÜL...

— Halló! Meghoztam a negyedévi papírkontingenst!
— Hurrá! Melyik kiadóé?
— Valamennyié!

Délelőtti asszonyszórakoztató

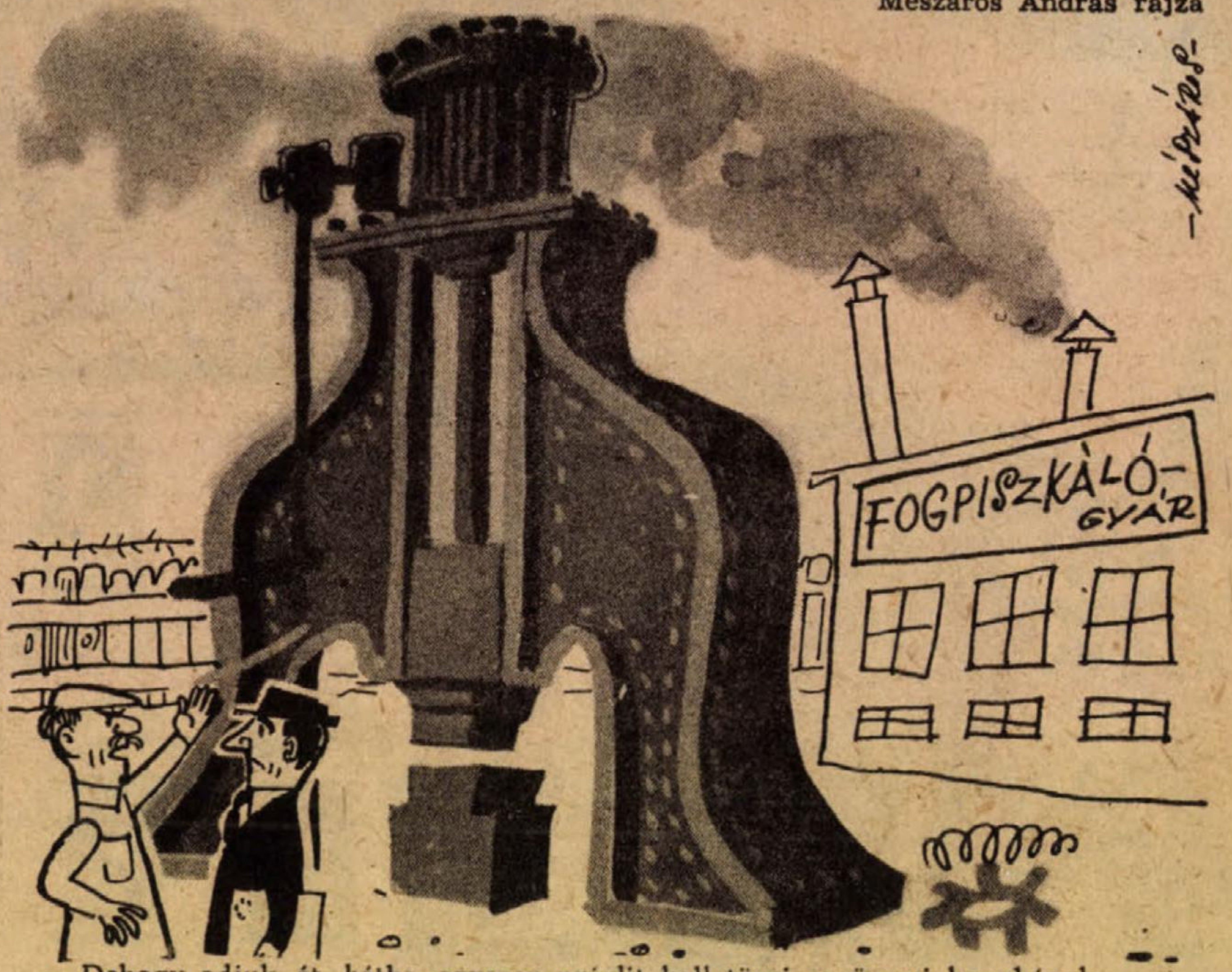
Toncz Tibor rajza

– Jé, te a regényfolytatásra vikszelsz? Én a szabadegyetemre szoktam...

Üzemi sovinizmus

Mészáros András rajza

– Dehogy adjuk át, hátha egyszer prézlit kell törni az üzemi konyhának...

Miattam nem kell főzni!

(Egy férj monológja)

Édes fiam, ne haragudj, de ez így nem megy tovább. Komolyan beszélek. Az ember hazajön a büdös hivatalból, ahol annyi gondja és baja van... az ember megtér az otthonába, felszökell négy emeleten, mint egy kis madár, repesve, és akkor mi fogad itthon? Derűs kis lakás? Vidám kis feleség, aki hancúrozva szalad az előszobába és nyakamba csimpaszkodva nyújtja csókra kacagó ajakát? Nem! Szó sincs róla... Dögvész, temető, halál. Ez fogad... És miért? Mert nem jött be a Vilma... És itt ülsz kisírt szemmel, tompán magad elé meredve, mint egy görög sorstragédia, fakó, vértelen ajakkal, a mindennel leszámolt ember üres tekintetével. Némán. Ijesztően. Reménytelenül. Az egész lakás az enyészet martaléka, mert Vilma nem jött be.

És ki az a Vilma, kérdem, aki nem jött be, és aki miatt nemzeti gyászt ülünk és megszaggatjuk ruháinkat? Talán a hollandi királynő, vagy a Nőszövetség főtitkára? Nem! Vilma a bejáró takarítónő, akinek természetéhez tartozik, hogy időnként bejár és időnként nem jár be... Intelligens emberek vagyunk, ismernünk kell a természeti jelenségeket... A hal kopoltyúval lélegzik, a kigyó vedlik, a bejárónő nem jár be. Kész.

A tragédia csak ott kezdődik, édes fiam, ha ebből tragédiát csinálunk. Jól van, drágám, ne sírj, tudok mindent... Te is dolgozol, vonod az igát és rád marad a lakás meg minden... Második műszak, tudom, olvastam. De Vilma csak ma nem jött be, és reméljük, holnap bejön. Vagy ha nem jön be, akkor beteszünk egy hirdetést és majd lesz egy Gizi vagy Juci, vagy Olga, aki bejön, illetve nem jön be... De miért kell ezért kétségbeesni? A hidrogénbomba korszakában, a szputnyikok idején! Miért kell ebből ügyet csinálni! Kultúremberek vagyunk. Nem vagyunk a lakás rabjai, a gyomor rabszolgái! Elkoszosodik a lakás? Hát koszosodjon el! Nem érdekel...

Mit? Hogy én könnyen beszélek? Hogy én beszélek könnyen? Tudod, édes fiam, hogy nem szeretem az ilyen megjegyzéseket... Hogy miattam! Miattam te ne takaríts! Rendben van, nem mondom, szeretem a tisztaságot... De nem ilyen áron! Te nekem ne mosd fel a konyhát és ne vikszelj, mert én szívesebben járok térdig cigarettacsutkában, minthogy nézzem a te mártíromságodat... Nem vagyok mérges... Én a háborúban nyakig jártam a sárban és egy pillanatig sem jutott eszembe, hogy nem jött be a Vilma... És laktam földes szobában és háltam szalmazsákon, hét testvérem volt, nyomorban nőttem fel, minden életrajzomban benne van... Nekem nem kell, hogy ragyogjon az a padló! Ha éppen tudni akarod, ez neked kell, igenis neked! Mert ti, asszonyok, vagytok mániákusai a lakásnak és ránk kenitek a dolgot! Én észre sem veszem, hogy sárga-e a padló vagy sötétkék... Ma reggel gomb nélkül vettem fel az inget és a nyakkendővel húztam össze a gallért... Szóltam egy szót is? Nem szóltam... Halálosan nem érdekel az ügy. Ne sírj.

Tudtam... Tudtam! Tudtam, hogy most ez jön: mi lenne, ha egyszer nem lenne itthon ebéd... Hát mi lenne? Semmise lenne! Érdekes, úgy tüntetsz fel engem, mint valami gyomorembert! Mint valami nyolcadik Henriket! Ha éhes vagyok, megeszem egy karaj zsíroskenyeret és kész! Miattam neked nem kell főznöd! Csak persze, nem bírod ki, hogy ne főzzél, mert ez is neked kell, hogy minden nap ebéd legyen, mert a férj azt megköveteli, annak a hasa az istene... Ezt is hányszor mondtam már neked: nincs Vilma, nincs ebéd! Kész!

Hogyan? Mit mondasz? Hogy tényleg nincs ebéd? Hát ez... Hát

az... Hát aztán! Ha nincs, nincs, annyi baj legyen! Igaz, hogy ma véletlenül elég rossz a gyomrom, de hát édes istenem... Nem... Vendéglőbe nem megyek. Nem mászok le négy emeleten és vissza, és nem költök el harminc forintot. Csekélység! Mekkorát éheztem én gyermekkoromban... Szegény, jó édesanyám, isten nyugosztalja, hét éhes szájnak naponta enni adni... Nem, szívecském, zsíroskenyeret most speciel nem tudok enni, mert mondom, hogy a gyomrom... Semmi különös, csak ég, és itt a gödörben olyan nyomást érzek... Ilyenkor nem tanácsos szárazat enni, inkább semmit... Hogy van itthon egy kis nyers sonka? Hát az nagyszerű! Tojás is van... Üss a sonkára négy-öt tojást és kitűnő ebéd lesz... Fiacskám...! Néhány szelet krumplit mellé tehetnél, úgy vékonyra vágva... És bonts ki egy körtekompótot!

Jó vicc! Vilma nem jött be... Ebből kell ilyen cirkuszt csinálni?

Gádor Béla

Ezt olvastuk!

Az életkor meghosszabbítása

A világ tudósai azon dolgoznak, hogy meghosszabbítsák az emberi életkort, s ne rendkívüli, hanem megszokott életkor legyen például a száz esztendő. A *Ludas Matyi* ezen a téren elöljár, s már visszamenő hatállyal igyekszik érvényesíteni a tudósok törekvését. Február 5-i számunkban ugyanis „A humor könyvéből" című rovatban azt írtuk, hogy:

„Jókai Mórt 80. születésnapján az ország minden részéből elhalmozták gratulációkkal."

Ez azért érdekes különösen, mert Jókai — *79 éves korában halt meg...*

Aki nem tud ángliusul...

Azt szokták mondani: aki nem tud arabusul, ne beszéljen arabusul. Ezt persze így is lehet mondani: aki nem tud ángliusul, ne fordítson ángliusból... A *Filmvilág* első számában ugyanis *Az ég nem tud várni* című Lubitsch-filmről is. Ennek a filmnek *Heaven Can Wait* az eredeti címe, ami korántsem azt jelenti, amit a Filmvilág közölt, hogy *„Az ég nem tud várni"*, hanem éppen az ellenkezőjét: *A mennyország várhat!* Azonban még egyszerűbben is lefordíthatták volna. Így: *Születésnap*. Mert ez a Lubitsch-film magyar színműből készült, *Bus Fekete László írta, s annak idején a Vígszínházban játszották.*

Két hősi elszánt hérosz...

Az *Ország-Világ* február 6-i számában kedves kép jelent meg, s alatta a következő versike:

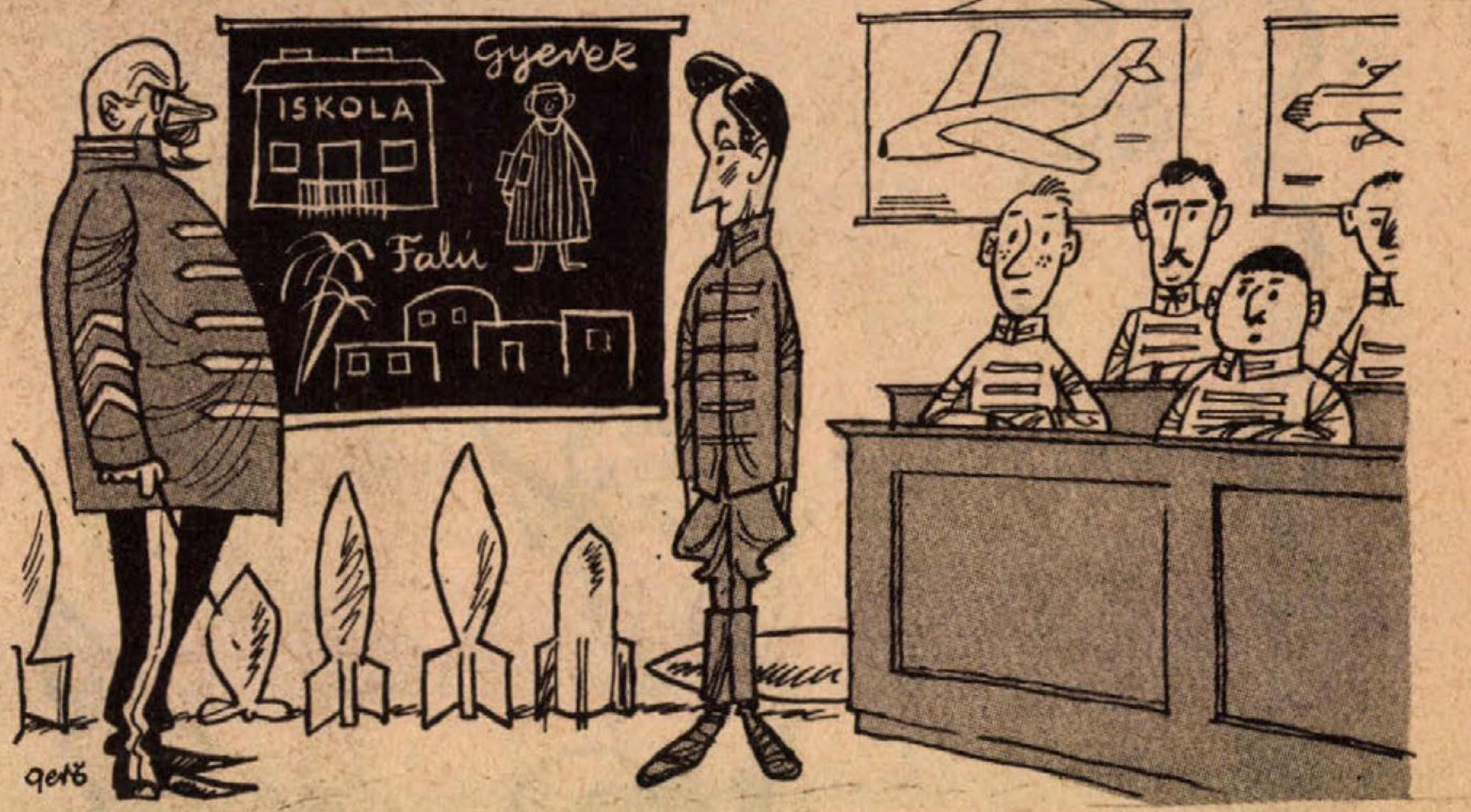
„Ez a két kis rinocérosz mint két hősi elszánt hérosz, szagolgatja a galambot, elérhetetlen kalandot..."

Nézzük, nézzük a képet... A galamb valóban galamb, de az említett „két hősi elszánt hérosz" dehogyis akar orrszarvú, azaz rinocérosz lenni...

Víziló mind a kettő!

Egy francia pilótaiskolában

Gerő Sándor rajza

– Duval hadnagy! Mit keresünk akkor, ha nem találunk hadicélpontot?
– Kifogást keresünk, őrnagy úr.

A haditechnika jövője

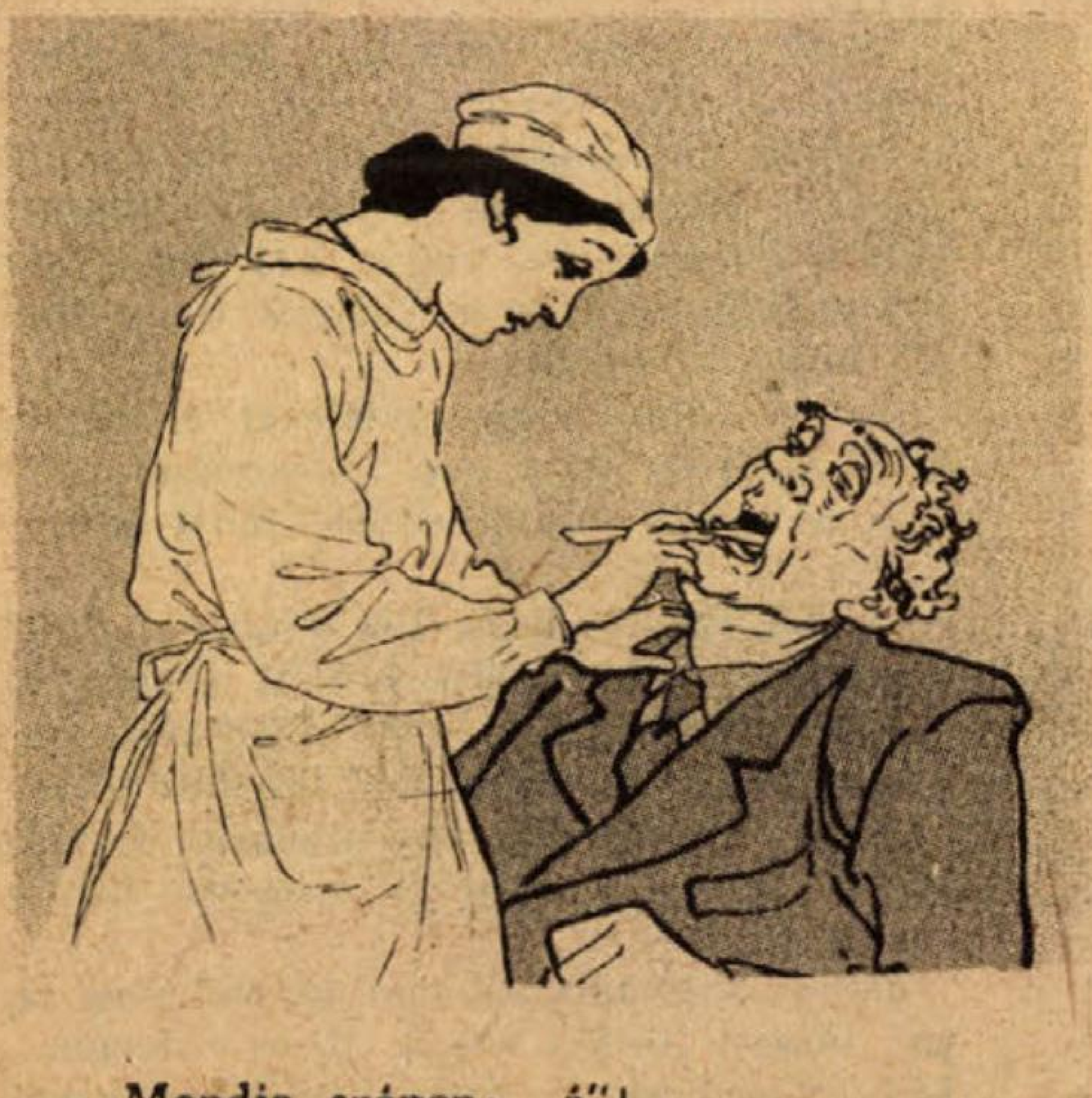
Vasvári Anna rajza

Közelharc.

Óvatos kartárs

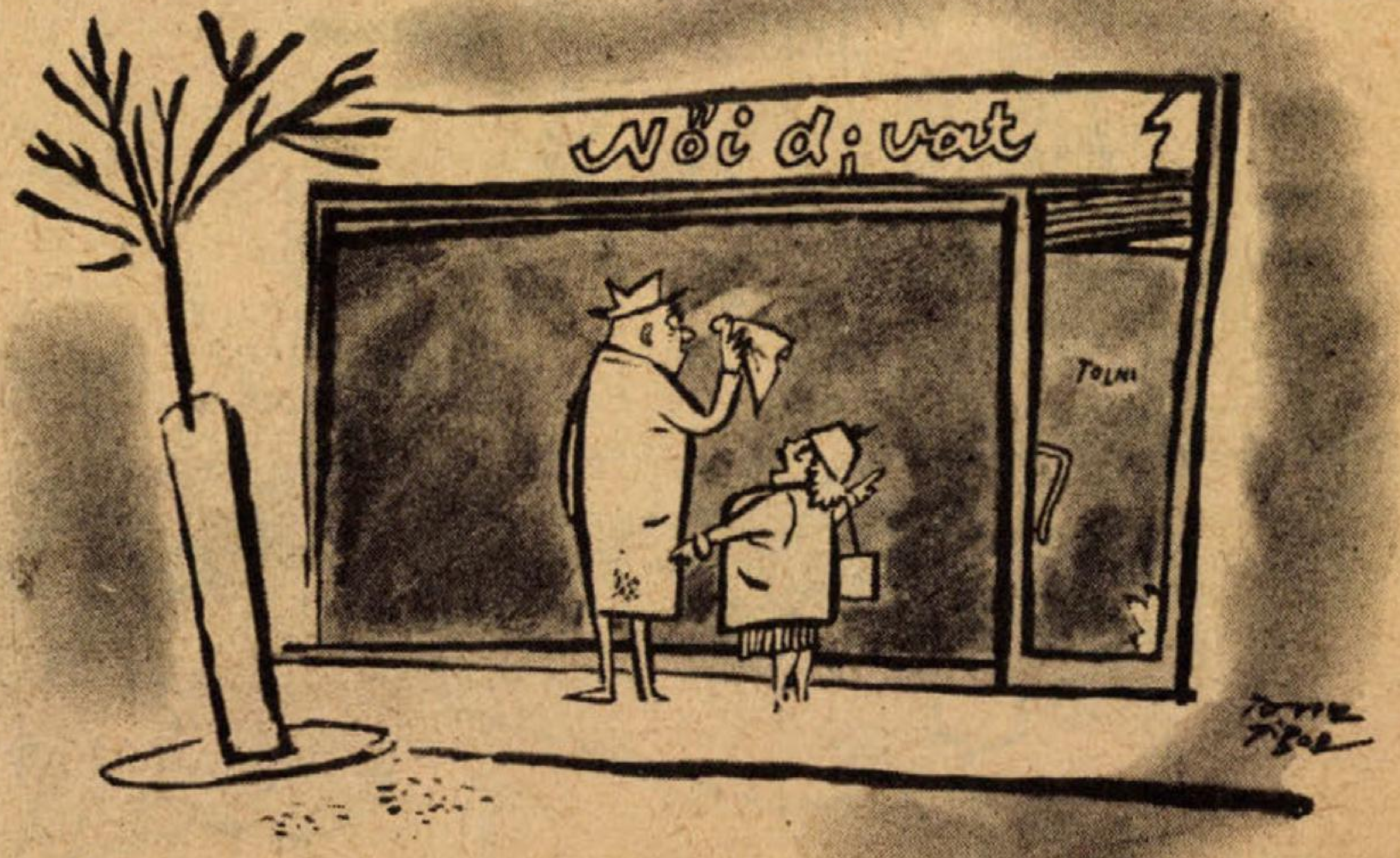
(K. Jeliszéjeva rajza a moszkvai Krokodilból)

– Mondja szépen: „á"!
– A felettes szerv engedélye nélkül nem tehetem...

Piszkos kirakat

Tocz Tibor rajza

– Látsz bent valami szép tavaszi kosztümöt, Jenő?...

A RÓKA MEG A SZŐLŐ

Szegő Gizi rajza

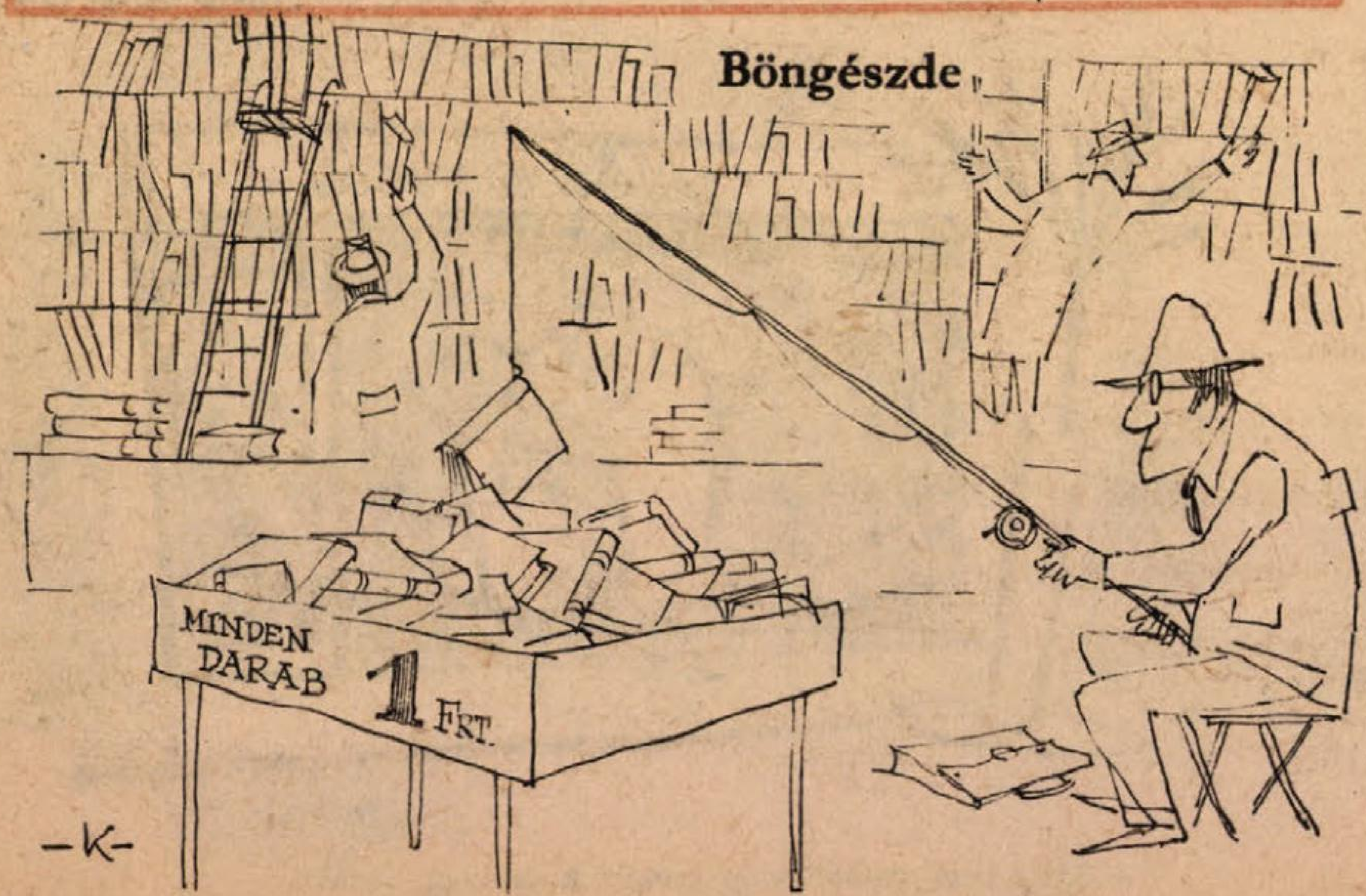
– Az enyém, de nagyon savanyú ...

Egy üzemi bálon

— Ejnye, igazgató elvtárs, miért táncolta agyon magát?
— A titkárnőmmel akartam táncolni, de a többi 178 nőt sem sérthettem meg ...

Böngészde

–K–

Furfangos Abasár

Hevesen azt mondják, hogy sehol az országban nincsenek olyan furfangos emberek, mint Abasáron. A „furfangos" jelző leginkább borvicceik miatt illeti meg őket.

Ülünk Magyari András gazda pincéjében.. Hatalmas, mély pince ez, valaha egy grófé volt, ezt kapta meg Magyari. Ülünk és iszogatunk. Én mindegyik borfajtából egy gyűszűnyit, a többiek félpohárral. És közben elhangzanak az abasári borviccek. Szendi Vilmos gyöngyösi tanár a „négykézláb" viccel kezdi. Gyanakszom, hiszen itt ősrégi viccet, sőt nem is viccet fogok hallani a részegről, aki négykézláb megy haza. Na, de én alaposan aláértékeltem az abasáriak vicc-intelligenciáját.

— Négykézláb bor az olyan savanyú lőre —, mondja a tanár —, amelyet az egyik szomszéd szüretelt. Olyan rossz ez a bor, hogy mindenki négykézláb megy el az illető ablaka alatt. Hogy észre ne vegyék és be ne hívják egy pohár borra.

— Hát azt tudják-e —, kérdi Kecskés Péter nyugalmazott tanár, az ország egyik leghíresebb borszakértője —, hogy miért kell koccintani? (Persze ezt az ötödik koccintás után kérdi.)

Nem tudjuk.

— Azért, mert a bort mind az öt érzékünkkel élvezni kell. Látjuk, hogy a színe szép, ízleljük, hogy remek, a poharat szeretettel tapintjuk meg, megszagoljuk pompás aromáját, de a hallás

még hiányzik. Ezért kell koccintani ...

Magyari András se hagyja magát. Neki is van eredeti abasári borvicce. Azért hagyta utoljára, mert ez kicsit beugratós vicc és ravaszul kivárta a jó alkalmat. Gyanútlanul iszom a híres abasári Traminiből (a muskotály és a furmint keveréke) és csettintve a nyelvemmel, megjegyzem:

— Ez bor!!

Magyari mímeli a mérgeset és dohogva válaszolja:

— Na, azért sértegetni nem kell a szegény szőlősgazdát ...

Látja, hogy csodálkozom, mire elmagyarázza:

— Ilyet nem szabad borpincében mondani! Hevesben ugyanis csak akkor mondják azt, hogy „ez bor", ha az ital pocsék. Ilyenkor az embernek biztatni kell a gyomrát —, vegye be! Bizonygatás nélkül ugyanis a gyomor nem hiszi el, hogy — ez bor ...

Én is akarok egy borviccet mondani, rá is kezdek, hogy van „háromemberes" bor is. Nem folytathatom, mert leintenek:

— Tudjuk, tudjuk, két ember lefogja az embert, a harmadik betölti az áldozat szájába a rossz bort. Aki ilyen régi viccet mond, azt Abasáron megbüntetik!

Meg is büntetnek egy pohárka Cabernettel, amely a legjobb magyar borok egyike.

Ilyen büntetést kellene kiróni arra is, aki Pesten ferdén megy át az úttesten... Igaz, hogy akkor még ferdébben menne ...

Palásti László

Kaján Tibor rajza

A nap lebukott

LEGÉNYKÉRÉS

Csillag Örzsének igazán nem volt egy krajcárérő szerencséje a legénysoron. Se szép nem volt, se mosolygós és már a huszonnegyedik évét gázolta, de még mindig nem tűnt fel a láthatáron az a bizonyos vállalkozó legény. Már a nyolcadik farsangot járta, amikor Szlávi Gergő, a kultúrotthon kapujában rálépett a lábára.

— Nem akartam! — hebegte. — Véletlenül történt.

A lány elhúzta a száját szélit olyan nevetés félére, pedig a lába ugyancsak sajogta a legény csizmájának a nyomát.

— Meg se éreztem. De azért hagy kapaszkodjam beléd. Nem akarom, hogy észrevegyék a bicegésemet.

És karonfogva vonult be Gergellyel a kultúrotthonba. Édesanyja meg ült a sarokban, szinte a kályha mellett. Amikor meglátta egyszem lányát egy valóságos legénnyel karonfogva, egyszeriben olyan melege lett, hogy a berliner kendőt leborította magáról.

Minden nagyon jó lett volna, csak éppen Szlávi Gergő mujasága volt a hiba. Féléccakán a nyakán veszett Csillag Örzse, a másik féléccakán pedig az ajtófélet támasztotta és ecetes pofával nézte, miként rángatják jókedvű cimborái a lányt.

Csillag Örzse hasztalan vihogott rá. Hiába kacsintott feléje, utóbb is keserűen morogta magában: — Kinek nincs esze, annak a kovács se csinál.

Telt-múlt az idő. Eljött a farsang vége, a húshagyó kedd és Szlávi Gergő úgy nézett Erzsébetre, mint a kácsa az eperfára. A lányt szótlanul elkísérte a kapuig, hosszú perceken keresztül támasztotta az ajtófelet és csak nézte, nézte egyetlen hang nélkül.

Amikor Örzse — szó, mint szó — elmondta esténként azt, hogy miként járt az udvarlójával, Csillagné gondterhelten megsimogatta a homlokát.

— Kislányom, mimódon lesz ebből lánykérés?

Aztán nagy nógatásra Gergő beljebb is került a kerítésen. Elüldögélt a verandán egy gyalogszéken és egyre nézte Erzsébetet. Már a kisházba is beszokott, de szólni sehogyan se akart.

Akár hiszik, akár nem, Örzse csókolta meg a legényt a kapuban. Amikor a csók elcuppant, Gergely annyira megkeveredett, hogy hátraarcot vágott, keresztül ugrott az árkon és úgy elvágtatott, hogy vissza se nézett.

Három héten át tájára se ment a lányos háznak. Amikor már nem bírta cérnával, egyik este halkan megkocogtatta Csillagék ablakát.

— Kedves anyám megtudta, hogy csókolózunk! — súgta ijedten a lány s utána rögtön csucsorítva simult a muja legény arcához. — Mi lesz, ha kedves anyám egyszer meglátja?

Szlávi Gergelyben elhűlt a vér.

— Az ám! Csakugyan mi lesz?

— Összetoldanak bennünket, akár tetszik, akár nem.

Gergő elgondolkodott.

— Hát toldjanak!

— Neked is kedves lenne?

A legény akkorát röhögött, hogy nyerítésnek is beillett.

Harmadnap este a kisházban támasztották a kemence oldalát. Csillagné erre-arra járt a lakásban. Szemmelláthatólag nem sokat törődött a fiatalokkal. Örzse pedig nagyon buzgólkodott, már a harmadik csók is eredménytelenül csattant. Csillagné sosem volt a közelben. A negyediknél már több volt a soknál. A lány amúgy magyarán megmarkolta Gergő két lapát fülét és annak rendje szerint rátapasztotta a száját a szájára. Közben azt leste, hogy melyik zugból toppan elő a mama. De az egyre késett. Örzse szussza egyre fogyott, de a legényé is. Már a melegség is kiverte őket, amikor Csillagné elhaladt mellettük. Gondosan félrenézett, nem szólt rájuk.

De Gergely nem bírta tovább. Egy erőteljes mozdulattal elkapta a száját.

— Vegyen már észre bennünket, mama, mert megfulladok!

Az öregasszonynak fülig ért a szája nevettében.

— Meg ne fulladj, fiam! Hogy lesz belőled vőlegény, ha még egy csóktól is elsóhajtod az utolsót. Gyertek csak beljebb, aztán itt az asztalnál beszéljünk a kézfogóról. Ugyan én azt se bánom, akár a lakodalomról is.

Rossi Károly

Szegő Gizi rajza

– Hé, maga lopja a fát?
– Hová gondol, erdész úr! Hazulról hoztam beültetni...

A szerelem hatalma

Lujzikára nem azt mondták, hogy szép, vagy csinos, hanem azt mondták, hogy: takaros. Ha nagyon meg akarták dicsérni, akkor azt mondták: Lujzika olyan asszony, aki rendben tudja tartani a háza táját.

Béla, a férj bérelszámolt. Házassági apróhirdetésben így jellemezhetnénk: nem szép, de jólelkű, otthont szerető férfi, biztosnak mondható jövedelemmel. Apró, egyszobaösszkomfortos lakásuk volt a Külső-Sipláda utcában. Lujzika szerette az otthonát, hetente kétszer is leszidolozta a kilincseket, a nagymamától örökölt réz kávédarálót és a rézmozsarat, s nagyon kedvelte a tanulságos falvédőket, melyeken négysoros versikék voltak. Béla rendszerint későn ért haza, mert hivatali munkája után egy maszek-műszerészhez járt könyvelni. Vacsora utáni kedvenc szórakozásuk az volt, hogy elővették a háztartási könyvet és számoltak: mennyit tudnak félretenni a fizetésből.

Egy este, amikor a férj hazatért, hiába szimatolt már az előszobában a megszokott konyhai illatok után, nem várta meleg vacsora. A konyhaasztalon tíz deka párizsit, egy ecetesuborkát és egy szelet kenyeret talált. Lujzika a sötét szobában ült és rádiót hallgatott.

— Szervusz, szívem, ez a vacsora? — kérdezte a férj, de semmi szemrehányás nem volt a hangjában.

— Pszt! Wágner! — pisszegett az asszony.

Béla csodálkozott, de nem szólt egy szót sem. Visszament a konyhába és jóízűen megvacsorázott. Evés közben a vizeskancsóra támasztott Horgászok Lapját olvasta.

Néhány héttel később, amikor hazaért, nem talált semmi ennivalót, csak egy cédulát: „Későn jövök haza. Majd mindent elmesélek. Szaladj le a közértbe és vegyél magadnak valamit."

Mit tehetett volna mást, levánszorgott a közértbe, vett húsz deka liptóit és félkiló kenyeret, de amikor meg akart kenni egy szeletet, elhagyta a lelki ereje és iszonyú fáradtságot érzett. Úgy érezte, hogy sem testileg, sem lelkileg nincs eléggé felkészülve a liptói-kenés feladatára. Csüggedten letette a kést és egy méla pillantást vetett a liptói túróra. Aztán szomorúan tengettlengett a lakásban. A kredencen megtalálta Lujzika háztartási könyvét. Az első oldalakon még szépen megrajzolt számok hirdették az asszonyka rendszeretetét, de a további oldalakon már rajzok következtek, kottasorok, violinkulcsok és egy bejegyzés: „Ah, Debussy!" Akkor elhatározta, alkalomadtán megkérdi a feleségétől, hogy ki az a Debussy.

Az asszonyka valamivel éjfél előtt jött haza.

— Hol voltál? — kérdezte a férj.

— Hangversenyen. Icával. Icával voltam hangversenyen. Ettél valamit?

— Nem ettem. Nem voltam éhes... — dünnyögte Béla és ámulva nézte a dudorászva vetkőző asszonyt, aki taktusra dobálta le magáról a holmijait.

Béla azon az éjszakán azt álmodta, hogy találkozott egy Debussy Gedeon nevű férfival, akin tengernagyi uniformis volt és a bajuszát a homlokán hordta. Egy szót sem szólt Bélához, de időnként felsóhajtott: ah, ah, ah.

Aztán reggelre elfelejtett mindent és rohant a hivatalba.

Este újabb meglepetés várta. Lujzika az ablak előtt ült és bendzsózott. Észre sem vette, amikor a férje belépett a szobába.

— Hát te? — dadogta Béla meglepetten.

— Nem látod? Bendzsózom. Használtan vettem. Meg akarok tanulni bendzsózni.

— Miből vetted?

— A spórolt pénzünkből. Egyelőre nem veszünk nachtkasztlikat. Eddig is megvoltunk nélkülük.

Béla jó férj volt, nem veszekedett a hangszer miatt, nem csinált jelenetet. Arra gondolt: miért ne bendzsózhatna a feleségem? Sőt, titokban még egy kicsit büszke is volt: megengedhetjük magunknak, hogy bendzsót vásároljunk, ha kedvünk szottyan rá. Megnyugodva ment ki a konyhába, csinált magának két tojásból rántottát, főzött egy teát, kiolvasta a Horgászok Lapját és aztán ment lefeküdni. Az asszony már aludt.

S akkor megdöbbenve vette észre az asszonyon, hogy már nincs fitos orra, hanem büszke sasorra van. Csodálkozva hajolt Lujzika fölé, hogy jobban szemügyre vegye ezt az új orrot. Lujzika felriadt és kedvetlenül így szólt:

— Hagyj aludni...

De ez csak az első meglepetés volt. Másnap azt is felfedezte, hogy Lujzika elvesztette a tokáját, az álla hegyes lett és a szája vékonyabb.

A különös átalakulás izgatta Bélát, de nem mert szólni az asszonynak, félt, hogy Lujzika kineveti és bolondnak tartja majd, de tele volt aggodalommal. Éjszakánként többször is felgyújtotta a villanyt és az asszony arcát fürkészte.

Egy szombat délután meg akarta lepni a feleségét és kitakarította a lakást. Lujzika csak késő este jött haza. Megállt a küszöbön és elismerő hangon azt mondotta:

— Bravo, bravissimo! Valóságos maestró vagy a takarításban!

Béla azt várta, hogy az asszony odarohan hozzá, megsimogatja, esetleg csókot nyom a homlokára. Ezek a furcsa szavak valósággal főbe kólintották. Félrebillent fejjel, babos főkötőben, kezében a tollsöprűvel, szomorúan nézte a feleségét, amint jön-megy a lakásban. Megállapította, hogy Lujzikának még a járása is megváltozott: azelőtt katonás léptekkel ment, most lassan, ünnepélyesen lépdelt, mint ahogy a nyoszolyólányok vonulnak az esküvői menetben.

Ekkor megint eszébe jutott az Ah Debussy. Vajon ki lehet az a fickó? Megkérdezte az asszonytól:

— Mondd, Lujzi, ki az a Debusi (így mondta). És miért ah?

Lujzika először hosszasan a férjére bámult, aztán nevetni kezdett. Béla sértődötten pislogott és arra gondolt, milyen másképpen nevetett az asszony régen. Azelőtt teli szájjal, harsogva nevetett, most csukott szájjal, idegesen, vinnyogás-szerűen. S miközben megbántottan figyelte az asszonyt, más megfigyeléseket is tett: megváltozott Lujzika arcformája is, a kerek arcból, hosszúkás arcocska lett. S aztán jött a legnagyobb felfedezés: a szőke kis bajusz Lujzika sasorra alatt. Béla megbűvölten nézte a csillogó bajuszkát és nem tudta levenni róla a tekintetét.

Néhány perc telt el így, aztán Béla dühösen elhajította a tollsöprűt és babos főkötővel a fején, elrohant hazulról.

Attól a perctől kezdve nem beszéltek egymással. Egy napon aztán az történt, hogy a férj nem ment el könyvelni a maszek-műszerészhez, hanem egyenesen hazament a hivatalból. Az ajtót zárva találta. Morogva előkereste a saját kulcsát, kinyitotta az ajtót és besétált a lakásba. Azonnal feltűnt neki, hogy egy idegen férfi-kabát függ a fogason és a felette levő polcon egy hegedűtok fekszik. A következő pillanatban bendzsó-muzsika ütötte meg a fülét.

Gyanakodva nyitott be a szobába és ott a következő látvány tárult a szeme elé: Lujzika egy pucér férfival feküdt az ágyban és közben bendzsózott.

Béla tátott szájjal bámult a férfira, akinek hosszúkás arca, hegyes álla, vékony szája, sasorra volt és a sasorr alatt szőke bajuszka díszelgett. Aztán a feleségére nézett: ugyanaz az arc, áll, száj, orr, és ugyanaz a kis bajuszka.

— Nahát! — mondta álmélkodva Béla, aztán sarkonfordult és elment.

Lujzikának csak akkor jutott eszébe, hogy ilyen helyzetben sikoltania kellett volna egyet. Utólag megtette.

Mikes György

Született angol hölgy órát ad...

Miss Ellen szőke volt, mint az érett árpakalász Norfolkban és ang[illegible], mint maga William Shakespeare... Miss Ellen édes anyanyelvére oktatta az angol nyelvre szomjazó pestieket, persze csak azokat, akik hajlandók voltak az oktatásért óránként negyven forintot fizetni.

Sokan voltak hajlandók. Mert Miss Ellen „született" volt, nem úgy, mint azok a pesti angol nyelvtanárok és tanárnők, akik nyilván rózsabokorban, még hozzá közönséges honi rózsabokorban jöttek a világra. Hogy hol született, erről sohasem esett szó, a lényeg az volt, hogy „született" és hogy tanítványai tőle más szót, mint angolt, sohasem hallottak. A születés idejével sem volt baj, mert a norfolki érett árpakalász szőkeségű Miss Ellen még komoly csontkeretes pápaszeme ellenére sem volt huszonkét évesnél többre becsülhető.

Miss Ellen módszere egyéni volt, mint... — ide most hamisítatlan angol hasonlat kell — mint Nelson admirális trafalgari csataterve. Ez a módszer nem volt Berlitz, nem volt Toussaint-Langenscheidt, nem volt Schidloff, nem volt Linguaphone és nem volt Thora Goldsmith módszere — ez Miss Ellen egyéni módszere volt. Az egyéniség abban nyilvánult, hogy a tanítványok

még a huszadik óra után sem tudtak egy pohár vizet kérni angolul, viszont tökéletesen tisztában voltak például azzal, hogy miképpen szüretelik Írhonban a komlót, milyen egy walesi pásztor lakodalma, avagy milyen volt a kelta kalózok temetési szertartása. Ilyen és ehhez hasonló gyakorlati dolgokat tanultak Miss Ellen tanítványai, akik vakon hittek mesternőjükben, hiszen „született" volt...

A tanítványok közt nem egy dali legény akadt, aki túlmélyen talált belenézni Miss Ellen szép szemébe, amely — ezt el is felejtettem mondani — kék volt, mint az ibolya a Hyde-parkban május 13-án. A legmélyebben egy Mr. Kovács — ahogy Miss Ellen elragadó angol kiejtéssel mondani szokta: „Miszter Kavex" — nevű dali legény nézett a varázsos kék szemekbe. Mr. Kavex elhatározta, hogy kultiválni fogja az iskolán kívüli népművelést és társadalmi kapcsolatokat teremt Miss Ellen és önmaga között. Hiába! Miss Ellen zord volt, mint a skót tengerpart november 27-én és Mr. Kavex borongott, mint Osszián...

Kovács Osszián egy különösen érdekes nyelvóra után, amikor is a „Dudagyártás Essexben" című lecke első részét befejezték, elhatározta, hogy titkon követni fogja Miss Ellent és így talán sikerül az iskolánkívüli társadalmi kapcsolat létrehozása. Illedelmesen elköszönt a bűvös, de hű-

vös misstől, ám lent az utcán lesbeállt. Kisvártatva jött Miss Ellen, üdén, mint a júniusi szellő a walesi hegyek ormain és a Rákóczi út felé irányította lépteit. Mr. Kovács utána, mint egy scotch-terrier... A miss belépett egy Rákóczi úti eszpresszóba. Mr. Kovács utána, mint egy bulldog... Miss Ellen beült egy diszkrét páholyba, Bulldog-Kovács észrevétlenül a mellette levő, nem kevésbé diszkrét páholyba. Most nyílt az ajtó és belépett egy jelentéktelen külsejű fiatalember. Egyenesen Miss Ellen páholyához ment, némán kezet fogott a misszel és mellé ült. Füzetet vett elő, lapozgatott, majd megszólalt. Magyarul!

— Azt hiszem — mondotta —, hogy holnapra a „Dudagyártás Essexben" van soron...

— Igen, a második rész... — válaszolta Miss Ellen. Ugyancsak magyarul!! És elkezdték tanulni a másnap tanítandó részt. Angolul és magyarul!!!

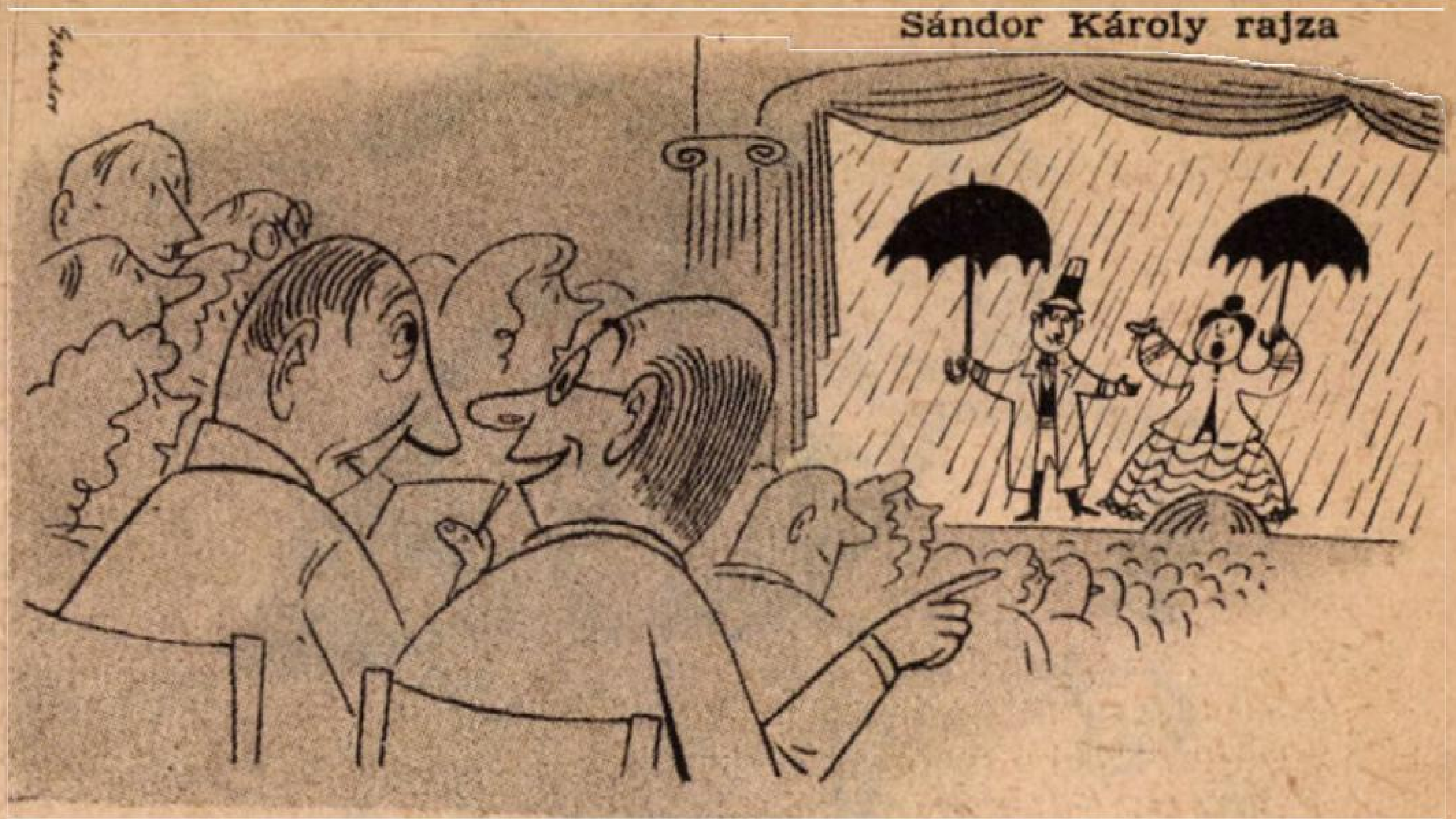
Mr. Kovács úgy érezte magát, mint Macbeth, amikor megindult ellene a birnami erdő. Felugrott, odaállt az „angolok" páholya elé és valami „született" angol gorombaságot akart kiáltani a leleplezett Miss Ellen felé. De sajnos, gorombaságot nem tanult sem a „komlós", sem a „lakodalmas", sem a „dudás" leckében, s ezért beérte azzal, hogy mint született pesti, így szólt a misshez:

— Link tyúk! — s ezzel távozott, mint... — hála istennek most már nem kell angol hasonlat — mint egy pesti fiatalember, akit „hintába ültettek"...

Gyöngyi László

Kritikusok a nézőtéren

Sándor Károly rajza

– Nem rossz ez a felvonás, csak a végén esik...

Nyomasztó vízió

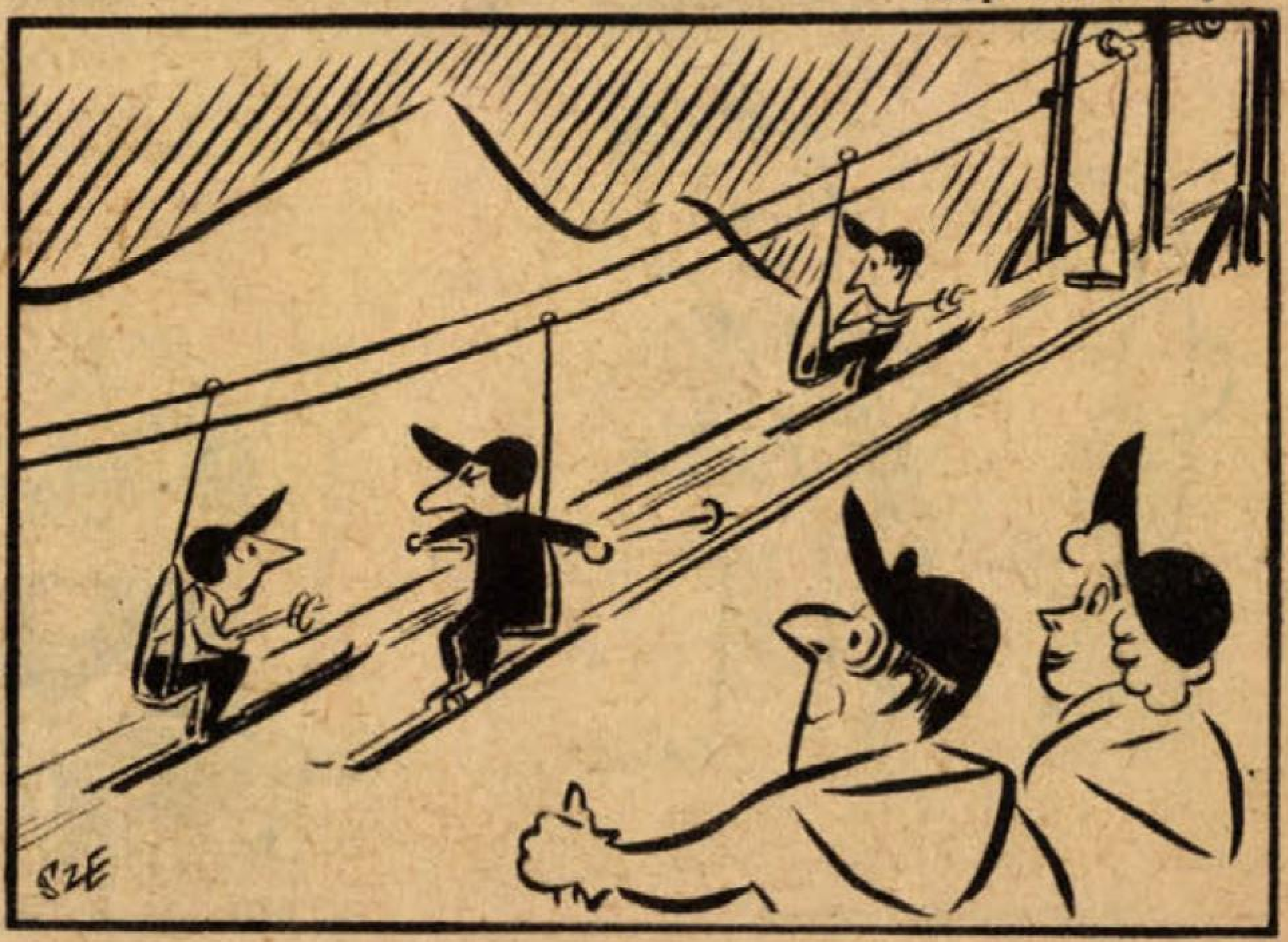
Kaján Tibor rajza

– Holnap sem szabályos, sem különleges világnap nem lesz...

Újító a síliften

Szepes Béla rajza

– Nézd, milyen ötletes! Kényelmes, és biztos!

Pusztai Pál rajza

– Nézze, én bebizonyítom az erkölcsi tisztaságát, de legalább a beszédem alatt ne kezdjen ki a bíróval!

Új tantárgy a Mezőgazdasági Technikumban: a lovaglás

Gerő Sándor rajza

– Látom, Kovács, maga már megint nem készült!

ÁRADA DUNA!

Annyi kritikát kapott a Duna az utóbbi időben a vízálláshoz való rossz hozzáállása miatt, hogy most meg javában készül átesni a part másik oldalára.

Nem régen még keresni kellett, hogy hol is folydogál — soha nem látott kövek és tárgyak bukkantak napvilágra az egyre szűkülő mederből, — most viszont úgy látszik, hogy nemsokára végrehajtja a partra — mármint a rakpartraszállást.

Hol van ilyenkor a Vízművek?! Már régen el kellett volna rendelnie a lakosság naponkénti háromszori fürdését, az összes vízcsapok nyitvatartását és az összes italboltok zárvatartását. További rendelkezéseket kellene hozni, hogy a vendéglőkben és éttermekben csak elsózott ételek hozhatók forgalomba, a vízivás növelése érdekében és ugyanakkor szüneteltetni kell a vízhajtó gyógyszereknek patikákbani árusítását. Meg kell szabni azt is, hogy a fővárosi üzemek naponta hány ezer köbméter vizet kötelesek elpazarolni. Szigorúan meg kell büntetni azt, aki csőrepedést megjavít; de azt is, aki valakit csőrepedés megjavítására rábeszél, avagy anyagi előnyök kilátásbahelyezésével rávesz.

Nyilvános dicséretben kell részesíteni azt a kerületi Ingatlankezelő Vállalatot, amelynek szerelője úgy javította meg lakásom meghibásodott víztartályát, hogy az, vízzel való megtelítődése esetén automatikusan ismét kiadja magából a vizet és újból telítődik, hogy megint kiadja, újfent.

Igaz ugyan, hogy ez a nagytömegű víz mind visszafolyik a Dunába, de addig is, amíg körforgásban van, a vízszint nem emelkedik. **Zs. K.**

Gyors utazás

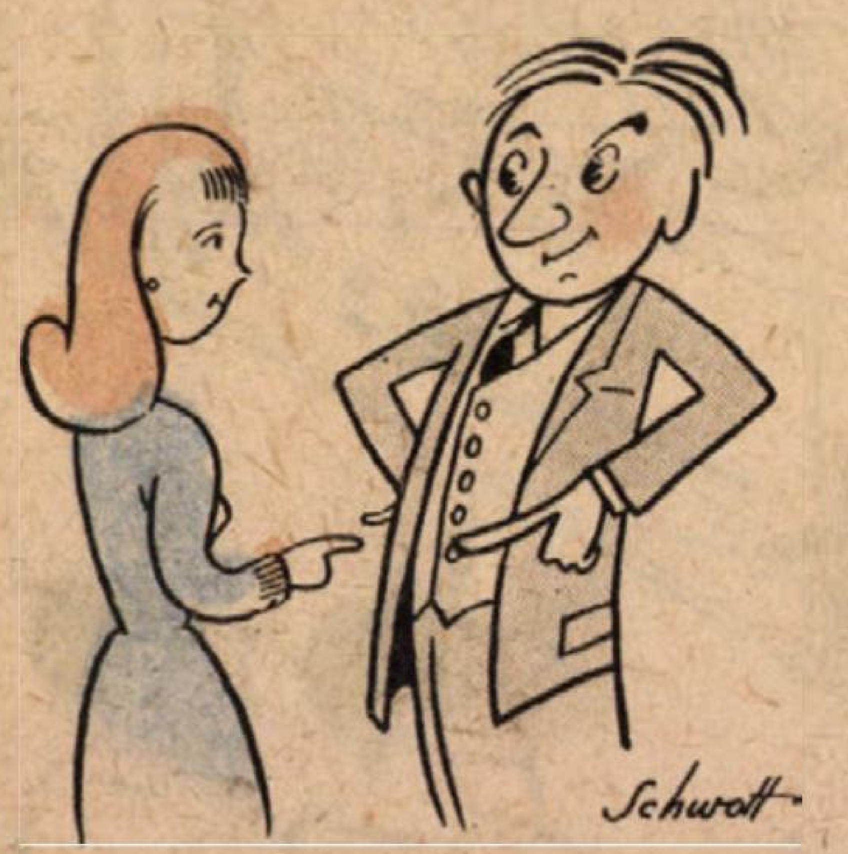

Pierre Gaxotte, ismert francia újságíró írja:

— Hála a technika vívmányainak, földünkön már nincsenek távolságok. Én például Amerikába utaztam és az utazásom mindössze két héttel tartott tovább, mint Kolumbusz első kirándulása. Ebből tizenegy óra repüléssel telt el, a többi pedig az amerikai vízum megszerzésével.

Ez is valami

Schwott Lajos rajza

– ... nem szeret, szeret!
– Na, most már megnyugodott?
– Nem! De nincs több gombom.

A dicsőség teljében

XIX. század | XX. század

– Mit csinál, mester?
– A memoárjaimat írom az utókor számára...

– Mit csinál, mester?
– A részletes önéletrajzomat írom az IBUSZ útlevélosztálya számára...

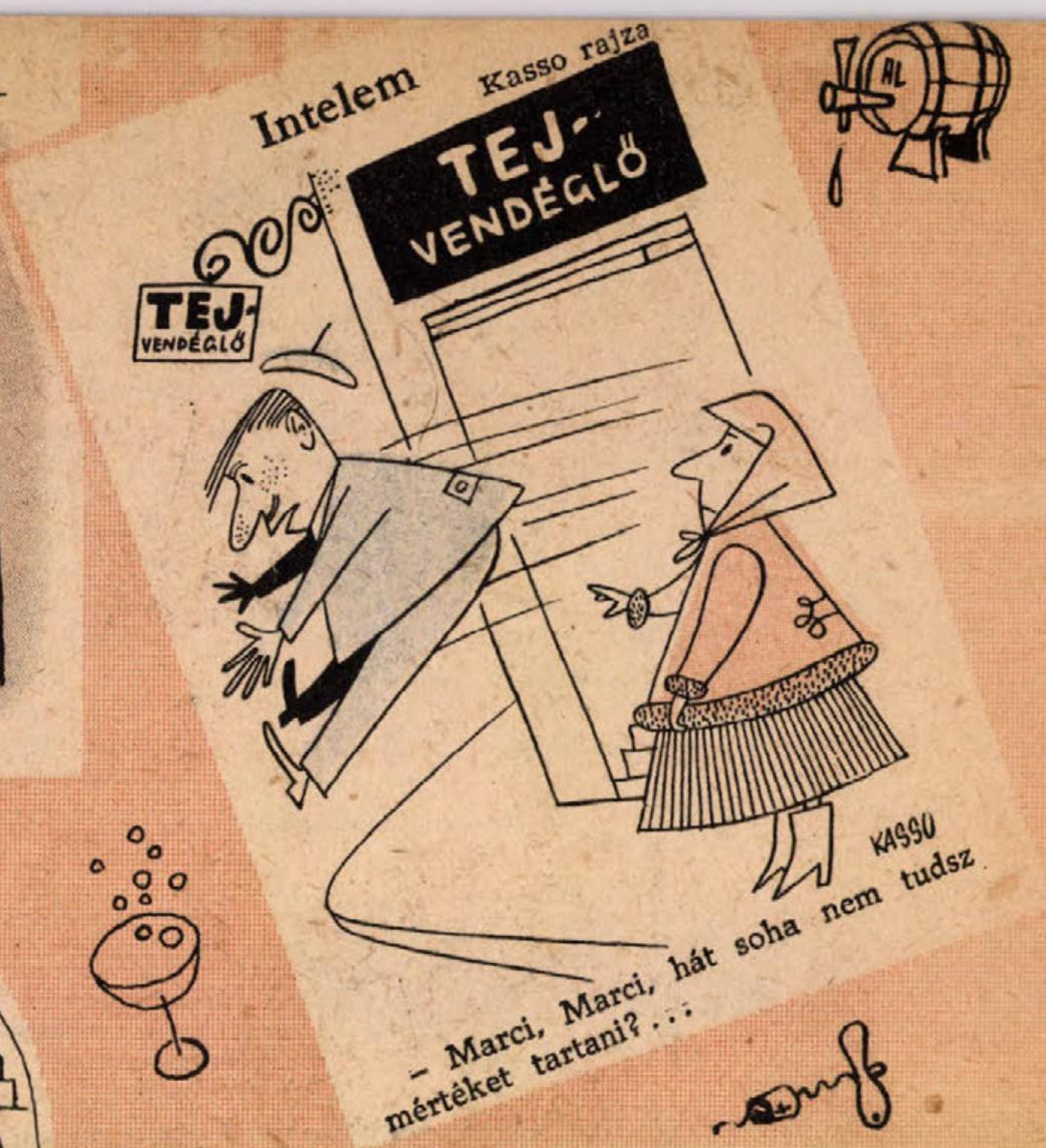
CSEMEGEBOLT

Várnai György rajza

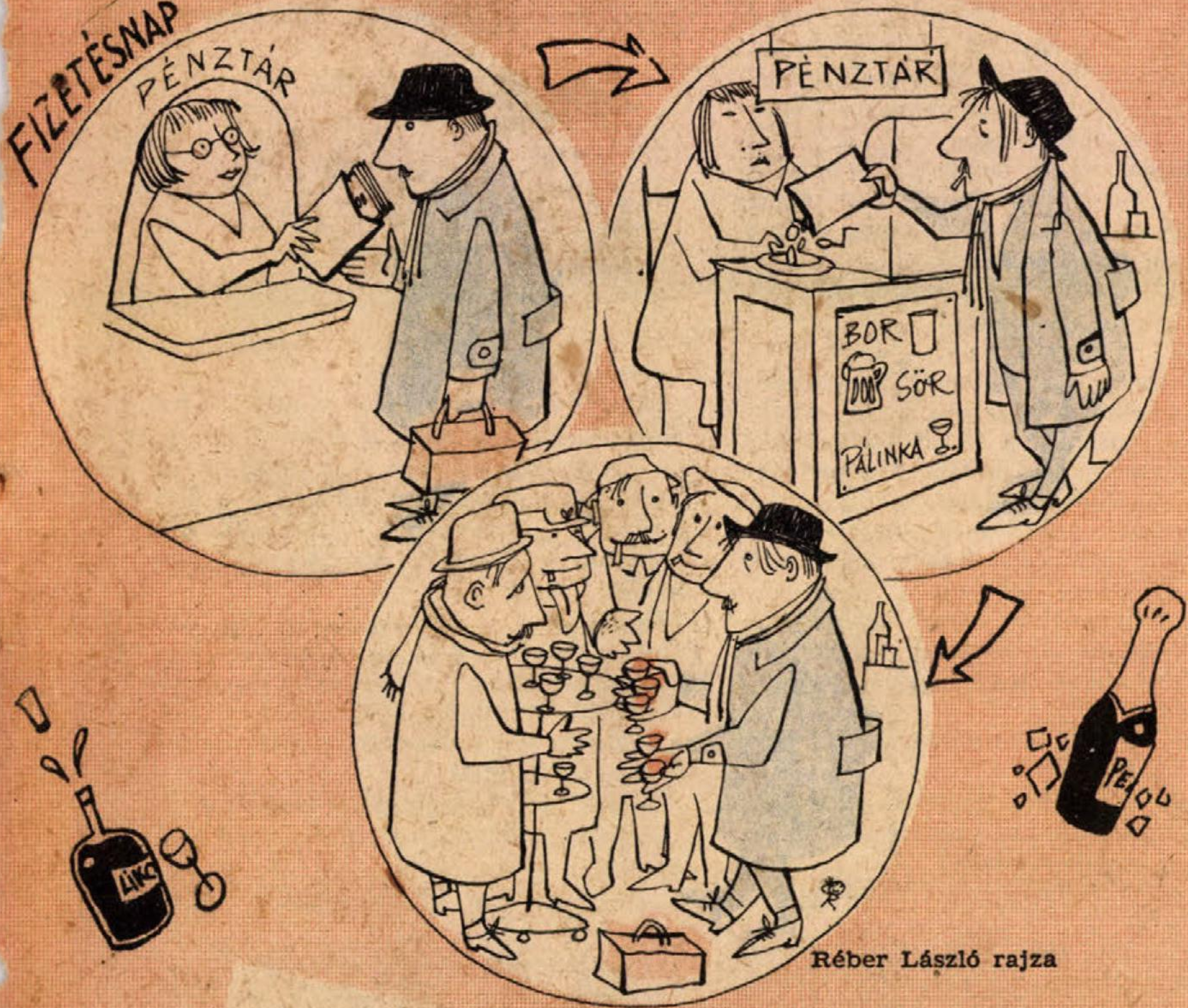
Intelem

Kasso rajza

– Marci, Marci, hát soha nem tudsz mértéket tartani? . . .

FIZETÉSNAP

Réber László rajza

Lírai riport

Hegedűs István rajza

– Írja meg, szerkesztő úr, hogy olyan örömtelen volt a gyermekkorom . . .

Radikális intézkedés

– Hagyják abba az ivást, emberek, mert határozat született, hogy az italboltot kiköltöztetik, de igyanak nyugodtan tovább, mert az italboltot nincs hova kiköltöztetni . . .

Gerő Sándor rajza

Küzdjünk az ALKOHOLIZMUS ellen!

A messzehordó

A hadianyaggyár mindenható vezérigazgatója — a felhőkarcoló 337-ik emeletén lévő dolgozószobájában — oly bájosan mosolygott Oprix professzorra, mintha az öreg, ráncos tudós matrózblúzos bakfis lett volna, ő pedig érettségi előtt álló szerelmes diák. A messzehordó ágyú, a professzor találmánya lobbantotta lángra a vezér szívét, s most, hogy szemtől-szembe ültek a vastagon párnázott hivatali szobában, csücsörített ajkáról csurgott a méz.

— Műszaki főtanácsosom nagyjából már tájékoztatott. De azért kezdjük talán elölről. Ön egy újtípusú messzehordó ágyú találmányán dolgozik. Ha szabad érdeklődnöm, hányszáz kilométerre visz az ön ágyúja?

A robbanóanyag-kémia világhírű professzora megmozdult az öblös bőrfotelben. Homlokán, arcán a ráncok táncolni kezdtek.

— Még nem tudom biztosan. A számítások majd pontosan eldöntik. Néhányezer kilométert mindenesetre garantálok. Majd meglátjuk . . .

— S a lövedék? — hajolt előre a vezér.

Oprix számoszlopoktól hemzsegő papírtekercset emelt ki aktatáskájából. De nem nézett bele. Csak a kezében tartotta.

— A hossza nyolcszáz méter, szélessége kétszázötven . . . a súlya százkilencvenmillió métermázsa. Számításaim szerint három ilyen lövedék rombadönt egy közepes nagyságú országot. Három — mélázott el — esetleg négy.

A vezér egy pihét friccskázott le kabátja hajtókájáról.

— Összeomlik valamennyi épület? — kérdezte lágyan.

— Valamennyi — bólintott Oprix. — A hegyek rombadőlnek, a vizek kiáradnak és földrengés támad.

Hallgattak egy darabig. A vezér egy sebesen repülő tűzhányóhegyet látott maga előtt, egy kormányozható tűzhányót, amely hatalmas dinamitraktárt rejt a gyomrában. Csodálkozott. Érdekes, hogy fejlődik a technika.

— Persze — szólalt meg halkan — ez a messzehordó új helyzetet teremt a hadviselés terén. Megszűnik a személyes háború.

— Igen, igen — helyeselt Oprix professzor — mindössze három emberből fog állni a hadsereg. Egy darukezelőből, egy tanult segédmunkásból és a tanoncból, aki olajozza a motort. A többi már az acél és a robbanóanyag dolga. A lövedék átrepül a semleges országokon és lecsap az ellenség földjén. Másfél perc alatt tesz meg ezer kilométert. Ön cigarettára gyújt, amikor a segédmunkás megindítja a motort . . . s mire tövig szívja, már véget is ért a háború. És ismét a béke korszaka köszönt az emberiségre. Négy—öt percig tart a hadiállapot. Ha az ellenséges ország nyolc—tízezer kilométerre esik, persze akkor valamivel tovább.

A vezér két ujja közé fogta az íróasztalon heverő ceruzát.

— Hord az ön ágyúja esetleg tízezer kilométerre is?

— Talán még többre is — hunyorgott Oprix. — Az x-savról, amelyet a robbanóanyagba kevertem, még nem tudtam megállapítani, milyen hőfokon gázosodik. Néhány hét türelmet kérek.

— Három hét elég lesz?

— Feltétlenül!

— Kérem —, emelkedett fel a vezér — jelenteni fogom elnökigazgatónknak, hogy ön mához három hétre átadja nekünk a tervrajzot és a végleges számításokat.

Csekkfüzetet vett elő. Előleget kínált:

— Egymillió dollár elég lesz?

Oprix tiltakozott:

— Köszönöm, a pénzt majd utoljára. Én önzetlenül, az emberiség érdekében dolgozom.

— Én is — nyújtotta kezét a vezér. — Higgye el, világéletemben csak a közérdek vezetett. Gyakran bizony étlen-szomjan tanulmányozom egy-egy új robbanóakna, vagy lángszóró bonyolult modelljét. Az anyagi haszon nem érdekel. A jól végzett munka szelíd öröme az egyetlen jutalmam.

Már az ajtóhoz értek. Oprix megállt, s végigsimította homlokát:

— Igen, vagyunk néhányan felsőrendű emberek, akik minden gondolatunkkal a haladást szolgáljuk. A népek, ha rajtuk múlna, ma is ott tartanának, ahol kétezer évvel ezelőtt. Ócska dárdákkal hajigálnák egymást.

Mégegyszer szívélyesen kezetráztak. A professzor görnyedt alakja csakhamar eltűnt a kanyargó folyosón.

Három hét múlva, ahogy megbeszélték, jelentkezett a vezérnél. Háta görnyedtebb, ráncos arca fáradtabb volt, mint legutóbb.

— Elkészültem — ereszkedett le nehézkesen a fotelbe.

A vezér alig tudta leplezni izgalmát. Szeme kitágult, a keze remegett.

— Nos, mennyire visz?

— Százezer kilométer a maximális távolság . . .

— Szá . . . — nem tudta befejezni, a szája tátva maradt. Új mondatba kellett fognia. — Professzor úr — lihegte — ön a legnagyobb lángész, akit a Föld valaha a hátán hordott.

A professzor nem hallotta a dicséretet. Maga elé nézett, vontatottan folytatta:

— A legkisebb távolság, vagyis a minimum, hatvanezer kilométer.

A vezér megrémült. Azt hitte, hogy hallóképessége hirtelen felmondta a szolgálatot.

— Mi? Tessék? Mennyi? — kérdezte ijedten.

— Hatvanezer kilométer.

— De uram, hiszen az egész földgömb . . . az Északi Sarktól a Déli Sarkig nincs annyi! A fele sem!

A zseniális feltaláló megtörten bámult maga elé:

— Tudom — sóhajtotta — a találmány nem tökéletes.

A vezér felpattant. Odaugrott a professzorhoz, megrázta a vállát:

— Így nem érünk vele semmit! A lövedék a világűrben robban. Tökéletesítse,

kérem — könyörgött. — Csökkentse a minimális távolságot!

Elengedte a professzor vállát. Oprix felállt, csendesen rázta a fejét.

— Amit csak lehetett, már megtettem. Eredetileg hatvanötezer kilométer volt a minimális távolság. Hatvanezerre nyomtam le. Tovább nem megy. Ostoba fajankó vagyok . . .

Meghajolt, s hunyorgatva, ügyefogyottan kifelé botorkált. Útközben kétszer is megbotlott. A messzehordó ágyú feltalálója rövidlátó volt. Százezerkilométerekben gondolkodott, s nem látott tovább az orránál.

Délfelé az elnökigazgató benyitott a vezérhez. A találmány iránt érdeklődött rögtön:

— Na, mi van a messzehordó ágyúval?

A vezér csüggedten legyintett:

— Nem jó — motyogta —, a földgömb nagyon kicsi.

(1932) **Gömöri László**

A humor könyvéből

NAGY FRIGYES legkedveltebb kocsisa, aki magas gazdáját már régóta szolgálta, egyszer véletlenül egy sétakocsizás alkalmával felborította a hintót. Bár a királynak semmi baja nem esett, mégis nagyon leszidta kocsisát. Ez csak hallgatta egy darabig, de mikor látta, hogy vége hossza nincs a fejedelmi szitkoknak, nyugodtan és szárazon így szólt urához: — Ugyan felség! Hát soha életében nem vesztett még csatát?

A király elnevette magát és megbocsátott.

*

MÁTYÁS KIRÁLYHOZ egyszer egy koldus jött kéregetni. Kérelméhez hozzátette, hogy többet is adhat neki a király mint rendesen, mert ő a király testvére — hiszen mindnyájunknak közös atyja Ádám.

A király erre egy fillért adott neki. A koldus panaszkodott a csekély adomány miatt. Mátyás így válaszolt: — Ha minden testvérünk ennyit ad neked, nemsokára gazdagabb leszel, mint én.

*

FERDINÁND osztrák császár vadászni ment fővadászmesterével. Csakhamar le is lőtt egy varjút. A fővadászmester hízelegni akart neki és így szólt:

— Felséges uram, gyönyörű sast méltóztatott lőni!

A császár megnézte az elejtett madarat és csodálkozva kiáltott fel:

— Az lehetetlen. Hiszen ennek csak egy feje van!

*

DIOGENEST egyszer megkérdezték, hogy miért adnak az emberek inkább alamizsnát sántának és vaknak, mint a szegény bölcsnek? „Azért" felelte „mivel több ember lehet sánta és vak, mint bölcs."

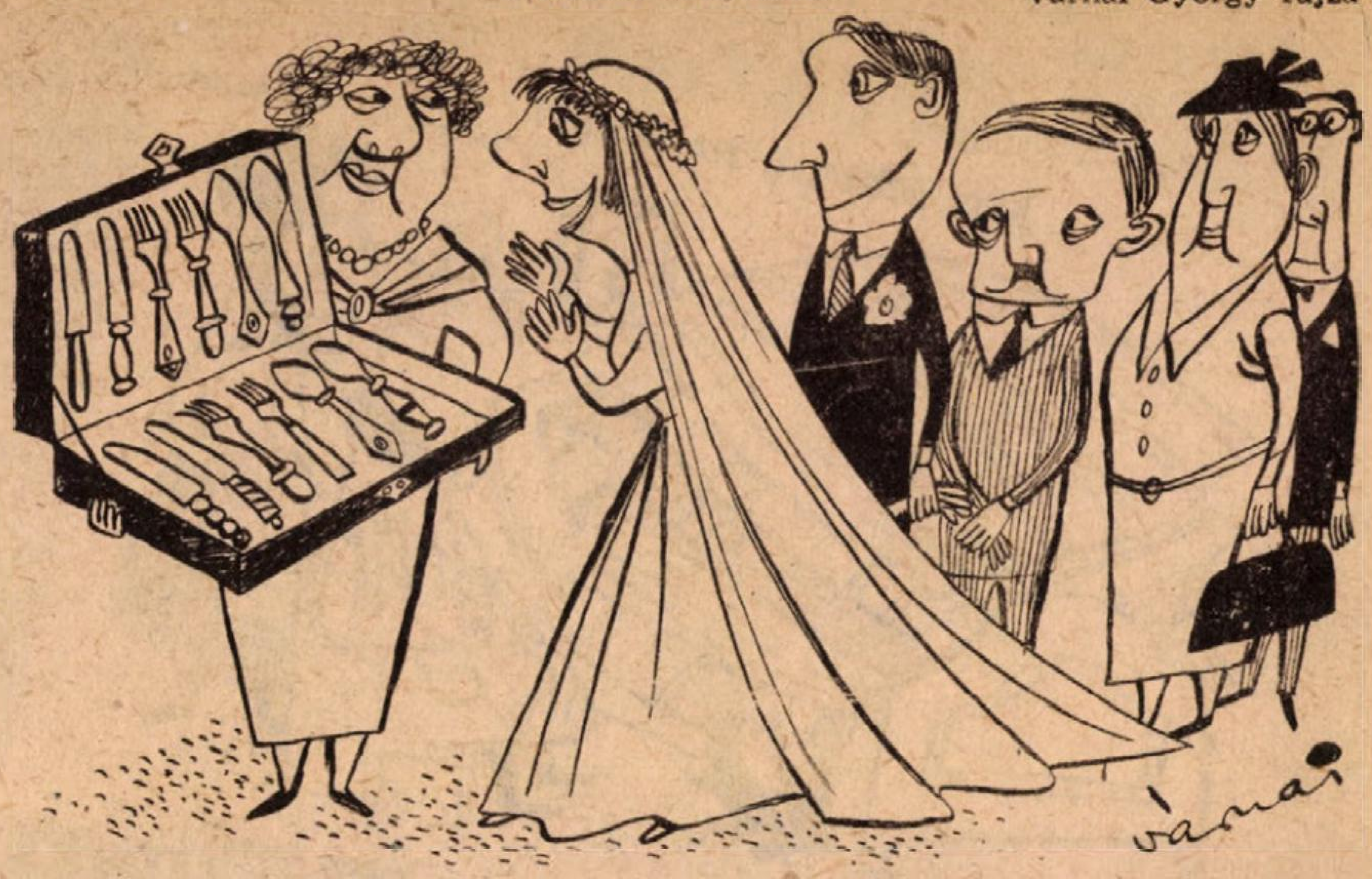
Pech

– Képzeld, már megint nem volt öt találatom. Ez is csak velem történhetik meg!...

Finom família

Várnai György rajza

– Szegény anyukám, hány vendéglőbe kellett szaladgálnod, amíg ezt a szép nászajándékot összeszedted!

Becsületes keresmény

Babay József, népszerű kedves írónk, meg én is, többízben szolgáltuk a szórakoztató ipart. Nem esett le egyikünk fejéről sem a babérkoszorú amiatt, hogy a zongora előtt, vagy gitárral a kézben mulattattuk a nagyérdeműt.

Nem sokkal szomorú és korai halála előtt, két fröccs között, mint szakmabelinek meséli Jóska:

— Megyek egyszer, tudod, a körúton, hát valaki hátulról vállam közé bök. Visszafordulok. Hát Krudy Gyula!

— Hej, te csibész, be örülök, hogy találkozom veled! — kezdi Gyula bácsi.

— Hát még én! — felelem boldogan.

— Nanana! Csak vissza ne szippantsd! — mondja Krudy. — Tudniillik nincs egy vasam sem és megöl a szomjúság, míg valami vérszopótól kerítek.

— Hát, sajnos, pénzem nekem sincs! — felelem. — Ellenben inni ihatsz velem, Gyula bácsi, amennyi belénk fér. Csak ide kell ellibegnünk Óbuda elejére. Valamikor ott zongoráztam a Nyulacska című kocsmában. A tulaj most is visszasír. Visszacsábítana, mert szerettek a vendégek. És ha belépek, kérés nélkül hozza a tütüt.

— Ajj, ezt már menetközben is elmondhattad volna! — lök előre Gyula bácsi.

Ismerted őt? Vágtatunk a villamoshoz és tíz perc múlva a Nyulacskában ülünk. A tulaj máris helyezi elénk a lityis üveget. Bemutatom Krudynak. Egész odavan a megtiszteltetéstől. Nem is mer előhozakodni előtte nekem azzal, hogy mint írót visszacsábítson.

Na, leöntjük gyorsan a bort. Gyula bácsi éppen rámsandít kérdőleg: jön-e még valami nedű?

Egyszerre bebukik az ajtón a legjobb régi vendégem. Egy gazdag kárpitos. Tudod?... Kefekötő, famegmunkáló, asztalos, kárpitos, ezek a legjobb ivók, mert szőrrel, porral szárítják ki a torkukat.

— Huha! Művész úr! Viszszajöttél mégis? — ujjong nekem a kárpitos. Aztán máris kiabál a csaplárnak: — Gyerünk csak ide két lityit! Ha megengedik az urak?

Gyula bácsi már közben megrúgja a lábam az asztal alatt és dünnyögi:

— Ez már döfi! Hogyne engednénk meg! — mondja hangosan a kárpitosnak. — Legyen szerencsénk!

Hozzák a bort. Koccintunk. Valamit pöntyögünk a kárpitossal. Abban már kotyogott egy kis ital. Hát azzal kezdi nekem:

— Mindég gondoltam, hogy csak még egyszer hallanám itt a zongorán azt a „Kétszer nyílik az akácfa virága..."

De ezt már bömböli is a kárpitos... Tudod?... Hát én, kicsit feszengek Krudy előtt és makogom a kárpitosnak:

— Ide figyelj, kedves jó komám! Ő a legnagyobb magyar író! Krudy Gyula. És most már én is írással foglalkozom!...

Krudy erre szinte színét váltja, úgy förmed rám:

— Micsoda író?... Irtózol a becsületes keresettől, te csibész? Ugorsz rögtön a zongorához?

Tán föl is lök székestől Gyula bácsi, ha nem pattanok fel.

Na erre kezdődik a ricsaj. A kárpitos üvölti egyre-másra a nótáit. És minden ivásszünetben öt pengőt, tíz pengőt tesz a zongorára. Én illendőségből otthagynám. De Gyula bácsi fölkel és zsebrevágja a pénzt.

Mit meséljem tovább! A kárpitos letejelt vagy huszonöt pengőt és az összes cehhet vállalta. Végre aztán kész lett. Csukladozott, bóbiskolt. Gyula bácsi rázta le őt és kilógtunk.

— Na most gyere, iszunk egy jó, rumos feketét, itt közel van egy elegáns bár. Onnan aztán hazamegyünk! — vezényelt Gyula bácsi.

Így is volt. Csak persze az egy feketéből három lett. Úgy hogy végül, amikor kikecmeregtünk a levegőre újra, Gyula bácsi a zsebébe nyúl és számolja a maradék pénzt és azt mondja:

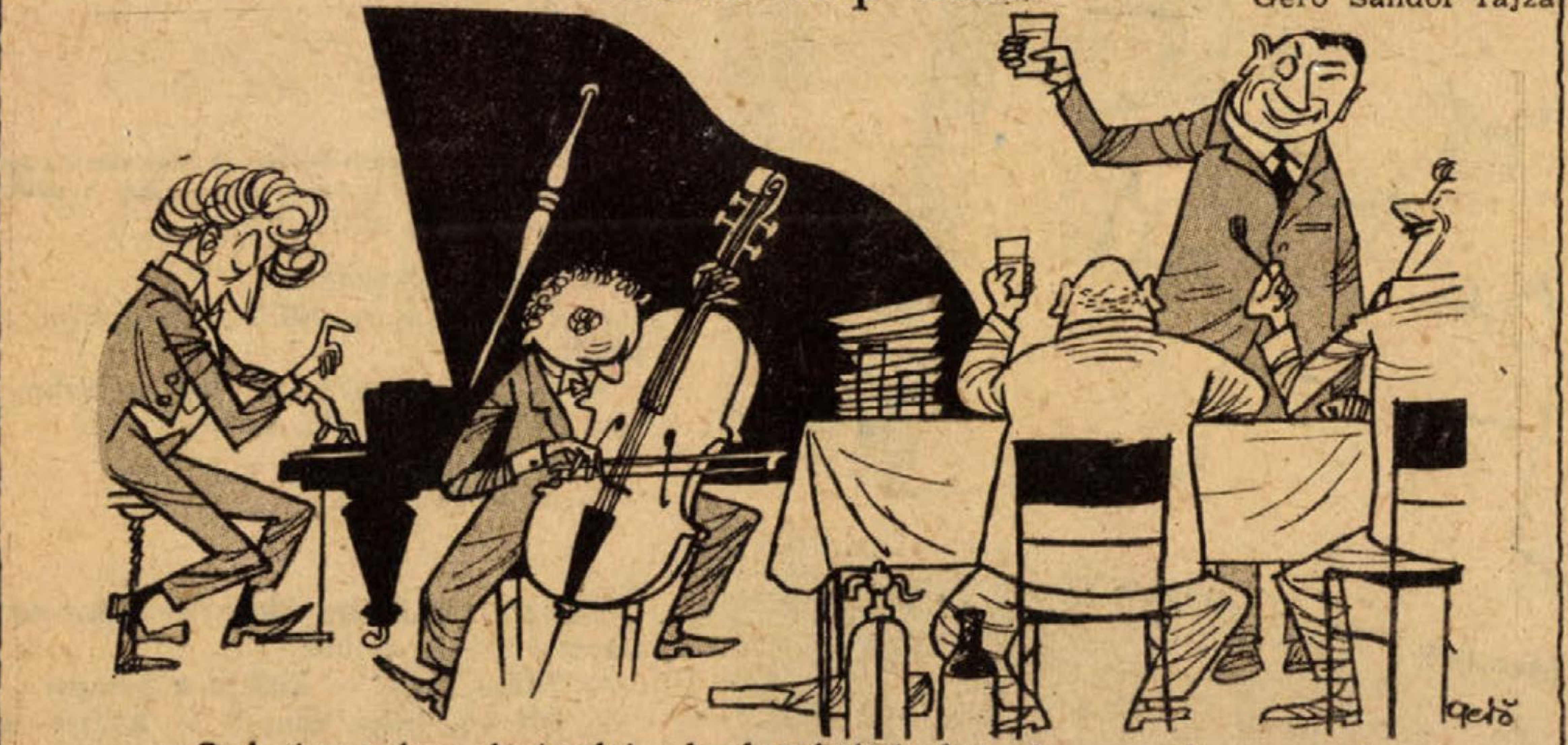
— Hát, sajnos, fiam, ez csak három pengő össznye-visszanya. Éppen kapupénzünk van. Nesze egyötven! Elutasítottad volna, te borjú, ezt a becsületes keresményt, ha nem vagyok melletted!

— Na mit szólsz? — fejezte be Jóska szaktársam: — Hát ez volt Gyula bácsi!... Jó?... Mi?...

Tersánszky J. Jenő

A kulturális alap terhére

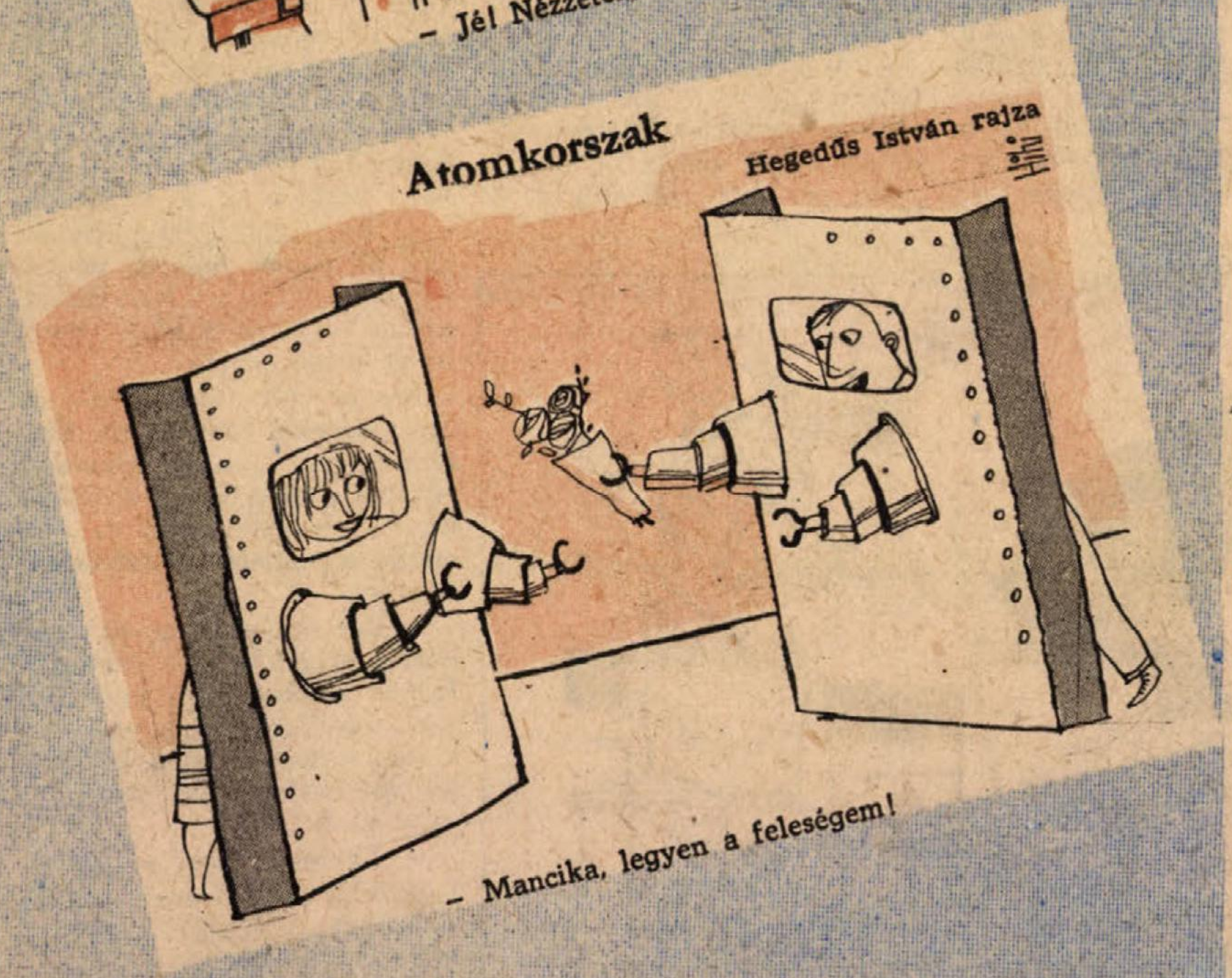
Gerő Sándor rajza

– Csak úgy tudom elszámolni a bankett-költségeket, ha a zenekar a muri alatt Bach-ot játszik...

Pesti tudósítónktól

Emelkedik a folyók szintje.
Remélem, hogy tavasszal a Duna valamennyi szakaszán életbelép az árvízkorlátozás.

Köztudomású, hogy nem vagyunk bővinben a papírnak. Könyvkiadásunk is kénytelen ebben az évben csökkenteni igényeit. Számos író könyvének a megjelenése késik.

Mit tehet az író? Segítsen magán! Ahogyan az ókorban maga a költő szerezte be hangszerét, amelynek zöngése mellett eldalolta műveit, most próbáljon gondoskodni papírról. Majd kérdezze meg a kiadót:

— Tessék mondani, hozott papírból adnak ki regényt?

Mindenki vágyik arra, hogy megörökítse nevét az utókor számára. Van, aki meghódítja a világot, van, aki feltalálja a gőzgépet, van aki megfesti az Utolsó vacsorát.

Van, aki bevési a nevét a fa törzsébe, a pad támlájába, vagy másféle faalkotmányba.

A legpontosabb vésett emléket egy budai pad támláján olvashattam:

„ITT VOLT SOMORJAI LAJOS, DE ELMENT."

F. L.

Életképek

A fiam

A sarokban duzzog a fiam,
mert megbukott a vizsgán.
Csak figyelem, kíváncsi szemmel, vizslán
s szólok magamhoz: Nézd, de érdekes,
most r á d haragszik, — érted ezt? —
aki apai szigoroddal élve,
mert nem tanult — megfeddted érte.
S elfojtva egy kaján mosolygást,
gondolom: Író lesz belőle, meglásd!

Én

Állásban vagyok. Íme, jön a főnök! —
már a szomszéd szobában lépeget . . .
Gyors rendrakás: gondosan elteszem
sok függő aktám s véleményemet.

Kristóf Péter

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Ketten találkoznak.

— Hallom, megnősültél — mondja az egyik.

— Igen — hangzik a válasz —, sehogy sem ízlett a vendéglői koszt.

— Na és most?

— Most már ízlik!

Zsúfolt villamosra akar felszállni egy rettentő kövér ember.

— Nincs hely! — kiáltja a kalauz.

— Mi az, hogy nincs? — kiáltja fel dühösen a kövér. — Innen lentről is látom, hogy két üres hely van.

— De nem egymás mellett . . .

IRODALOM A JÖVŐBEN

Amikor a minap alkalmam volt kirándulni 2958-ba, érdekes irodalmi tapasztalatokra tettem szert. Ezúttal is mellőzöm annak leírását, hogy milyen módon jutottam el a jövőbe, az elvont technikai részletek ugyanis joggal untatják az olvasót. Tény az, hogy baj nélkül eljutottam abba az időpontba, ahova akartam.

Egy ismerős családot látogattam meg. Az ionoszférában laktak, egy mágneses mezőn. Mesterséges légörvényen át jutottam fel a szerényen, de ízlésesen berendezett villába, amely a maga régiességében megnyugtatóan hatott a sok ultramodern fényfalú ház között. Ismerősömék villája egyszerű elektromos vázú proton-épület volt, nem is földi vállalat építette, hanem egy régi tekintélyes Mars-beli cég. Ismerőseim is azok közé az emberek közé tartoznak, akik mindent jobbnak találnak, ami külföldi.

Kedves, meghitt volt a hangulat, miközben elköltöttük a szerény, de ízletes ebédet. Legföljebb, ha bőbeszédű volnék, arról számolhatnék be, hogy abban a korban a táplálkozás és az emésztés egész folyamatát önműködő berendezések végzik. Csendesen beszélgettünk, aztán ismerősöm felesége átruccant a szomszédba a barátnőjéhez egy kicsit traccsolni, a fiúk valamilyen kisebb jelentőségű bolygóközi sportmérkőzésre siettek. Ismerősöm, a házigazda, egy 200 év körüli férfi, ekkor hozzámfordult és megkérdezte, hogy mit óhajtok. Mondtam, hogy a hosszú utazás egy kicsit elcsigázott, szeretnék aludni egy órácskát. Ledűlök olvasgatok, majd elszundítok.

— Nincs egy jó könyve? — kérdeztem.

— Könyv! — kiáltotta. — Jó, hogy nem kőbaltát kér tőlem.

Jóízűen, de kissé gúnyosan mosolyogva csóválta a fejét.

— Milyen nevetséges, otromba szerszám volt a maguk könyve. Festékkel papírra mázoltak mindenféle jeleket, azt összekötözték, az emberek kezébe nyomták, aztán a szerencsétlen silabizálgathatta a jeleket, hogy valamiféle fogalmat alkosson magának arról, amit az író közölni akart vele.

— És most — kérdeztem — nincs könyv?

Fölényesen legyintett.

— Hol vagyunk már ettől az ősemberi papírcsomótól! Ide nézzen!

Rövid mozdulatot tett a kezével, mire villanásszerűen — hogy is fejezzem ki magamat — furcsa fénycsomó úszott eléje a térben. Különböző színek villantak fel a fénycsomóban.

— Tessék! — mondta ismerősöm. — Irodalmi alkotás.

— És hogyan működik? — kérdeztem megilletődve, miközben arra gondoltam, hogy milyen semmivé zsugorodik össze e későbbi korban mindaz, amit mi az emberiség legnagyobb kincsének tartottunk: az írott, a nyomtatott betű.

— Nagyon egyszerű! — bólintott ismerősöm. — Az egész művet egy analizátor elemeire bontja és elektromos impulzusokká alakítja át. Az idegrendszer elektromosságának segítségével áramlik be a mű az agyba, itt képszerűen oldódik fel, továbbá hanghullámokat hoz létre, vagyis az egyén látja és hallja a művet, természetesen belülről. A mű gyorsasága szabályozható, másodpercektől napokig, tetszés szerint.

A meglepetéstől alig tudtam szóhoz jutni. Lerogytam egy valószínűségi hullámokból font karosszékbe. A technika haladása valósággal elkábított. Micsoda távlatok!

— És... — hebegtem — ez... ez például milyen mű, miről szól, kitől való?...

Ismerősöm elismerően csettintett:

— Valami nagyszerű! Homéros Odysseiája.

Feleki László

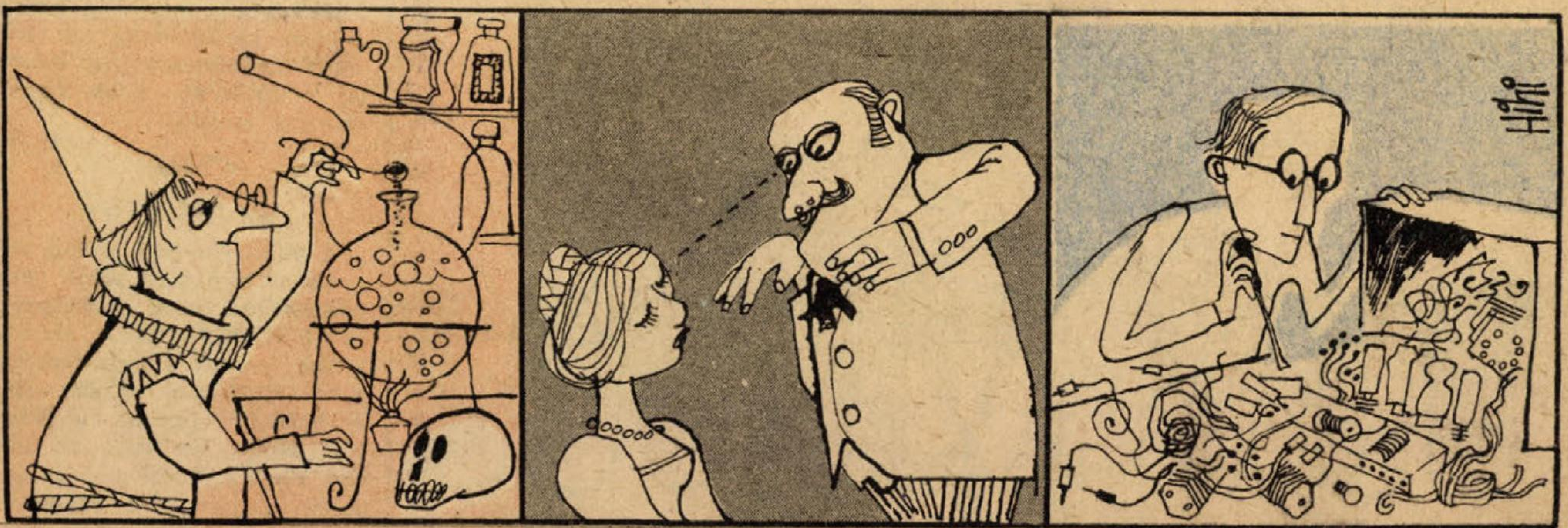
Szegő Gizi rajza

ÖREG JUHÁSZ

– Nyughass, Bodri! Nem tudod, hogy már nyugdíjban vagyunk?

REJTÉLYES FOGLALKOZÁSOK

Hegedűs István rajza

Alkimista — Hipnotizőr — Rádiószerelő

„Lopócska"
avagy az új gyerekjáték

Az úttörő-koron ugyan némileg túl vagyok, mégis érdeklődéssel szoktam hallgatni rádiónk úttörő-műsorait. Elvégre minden író kicsit pedagógus is.

Irigylem a mai gyerekeket, amiért oly sok szellemi segítséget kapnak nevelőiktől, szemben például a századeleji gyermekkel, akit gyakran ósdi nevelési formulák szerint oktattak – nem az élet, hanem az iskola számára.

Éppen ezért lepődtem meg az egyik minapi rádió-riporton, amely három pedagógus ötletéről számolt be. A gyermekek téli foglalkoztatásának céljából kiindulva „elvarázsolt kastélyt" rendeztek be egy úttörő-otthonban. Itt különböző mulatságos próbáknak vetették alá a versengőket. Ügyességüket, leleményességüket kellett bizonyítaniuk vicces és sokszor újszerű játékok révén.

Legmulatságosabb közülük a „tréfás almalopás" volt, amikor is három almát kellett a gyerekeknek ügyesen elcsenniük. Ebben a számban – mondotta lelkendezve a riport – különösen kitűnt Pityu, aki a lopás nehéz feladatát bravúrosan végezte el.

Elképzelem, amint a verseny után Pityu hazasiet és lelkendezve kiáltja már a gangon:

– Apu, első lettem lopásban!

Bizonyosra veszem, hogy a versenyrendező pedagógusok a gyerek valamilyenfajta készségét kívánták fejleszteni az almacsenő-versennyel; de a lopásban való ügyességet a gyerek elé célul kitűzni, a sikeresen végrehajtott lopást sikerként ünnepelni, szerintem alapos pedagógiai balfogás.

(szánthó)

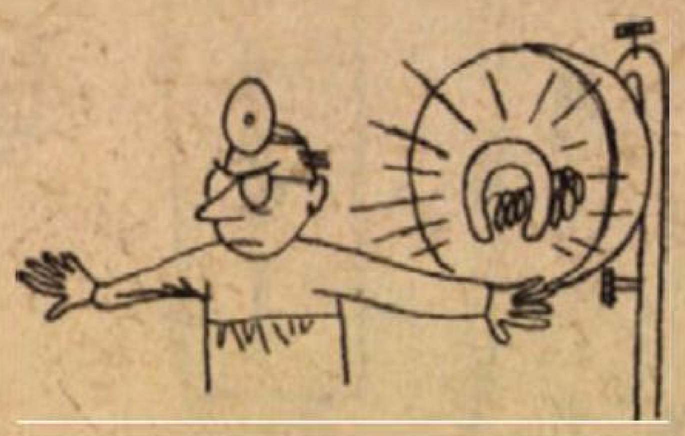
Le a bürokráciával.

Két „gyógypanasz"

Kvarc

Tíz kvarcfénykezelést rendeltek számomra és közölték, hogy azt majd a Bethlen téri vízgyógyintézetben kapom meg.

– Az igen messze van – ijedeztem –, hiszen én az V. kerületben lakom. Fáj a lábam, nem kvarcolhatnának a Trefort utcai rendelőben?

– Kisérelje meg – hangzott a válasz.

Elbaktattam a Trefort utcába. Itt be sem kellett mennem az orvoshoz, már a folyosón megtudtam, hogy hiába jöttem. Valaki méltatlankodott, s mint kiderült, egy hasonló ügyben jelentkező beteget tanácsoltak el, mert ott csak „saját" betegeket kezelnek. Elmentem tehát a Bethlen térre. Itt megkaptam az első kezelést, de a második jelentkezésemkor közölték, hogy nem kvarcolhatnak, mert nem ehhez a kerülethez tartozom. Menjek a Hold utcába – tanácsolták. Erre már ideges lettem. A lábam egyre jobban fájt és kezelés helyett ide-oda küldözgettek. Méghozzá a Hold utcába, ahol sem bőrgyógyászat, sem pedig kvarckezelés nincs.

Különös ... Ha a Hold utcában nincs kvarc, akkor miért küldik oda a beteget? És ha már nem kezelik az V. kerületieket az V. kerületben, akkor miért utasítják el a kvarcolásra jelentkezőt a VII. kerületbe, ahová kezelésre beutalták?

R. E.

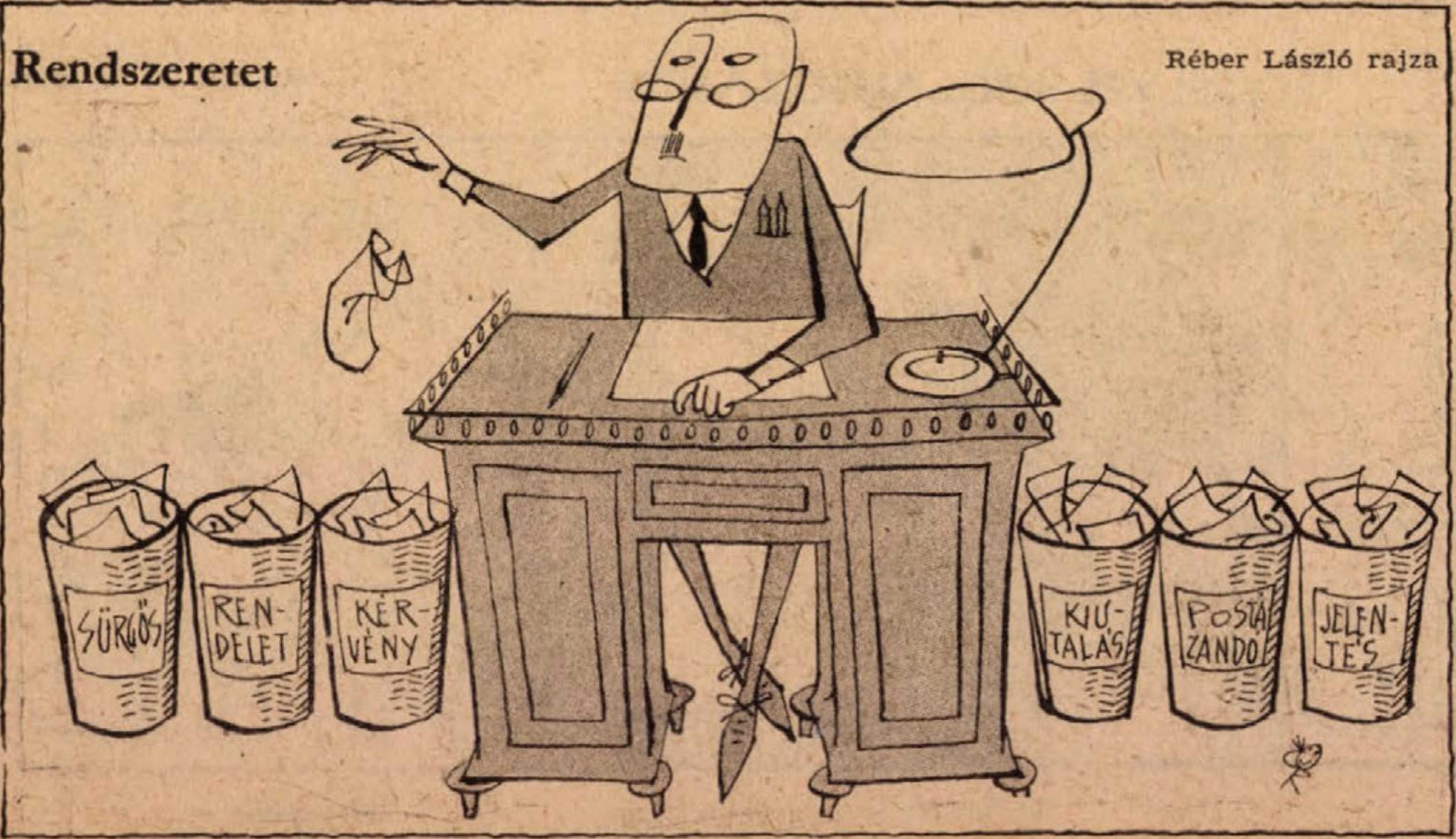
A MÁV-recept

A Rudas László utcai MÁV-kórháznak, mint más rendelőintézeteknek is, saját gyógyszertára van. A hatalmas kórház különböző osztályain felírt recepteket csak itt lehet beváltani. Állandóan hosszú sor kígyózik az egyetlen befizetőablak előtt, majd a másik ablaknál újból sorba kell állni. Végre kiadják a számot, erre viszont a harmadik ablaknál adják ki a gyógyszert. Erre is várni kell, sokszor egy-két órát is. Közben a figyelmes szemlélő ízes magyar átkozódást hallhat a vidéki várakozók részéről, akik vonatjukat késik le a várakozás miatt. A MÁV dolgozói azonban másutt nem válthatják ki az orvos-

ságot ... Illetve, ha valamilyen gyógyszer nem volna meg a kórházi patikában, akkor bélyegzőt nyom a gyógyszerész a vényre, amely így máris érvényessé válik minden patikában. Persze, ezért a stemplizésért is sokáig kell sorbaállni. Nem lehetne a MÁV receptjeit más patikában is beváltani? Hiszen a vasutasok éppen úgy megfizetik az orvosság árának 15%-át, mint a körzeti rendelők betegei!

F. F.

Rendszeretet

Réber László rajza

Fogkrém

Úgy születtem, hogy belenyomkodtak egy csavaros tubusba, amelyre az volt ráírva: fogkrém. Azután „fogkrém"-nek neveztek el, mert sehogy sem hagytam magam kinyomni a tubusból. Bár tudtam, hogy hivatásom szerint lágyan szét kellene kenődnöm a fogkefén, mégis megmakacsoltam magam és elvi szilárdsággal ragaszkodtam a tubushoz. Keményen helytálltam azon a poszton, ahova alkotóim belepumpáltak. Eme kemény helytállásomért a fogkefés emberek átkot szórtak alkotóimra, engem pedig szidtak, mint a bokrot. Pedig bizony mondom néktek, fogtisztító bácsik, nénik és gyerekek, nem egészen mi vagyunk a hibások. De nem ám!

Én és péptársaim még a tubusolás előtt megtudtuk alkotóinktól, hogy a levegő árt nekünk, meg azt is, hogy hat hónap után még a jól zárt tubusban is elkeményedünk. Ilyen előismeretek után múlt év februárjában sokezer társammal a gyár raktárába kerültünk. Néhány hetes pihenés után beraktak bennünket egy nagy autóba és elvittek egy nagykereskedésbe. Ott felraktak a polcokra és jóideig pihentettek bennünket. Jött egy kisebb autó és elvitt bennünket a Kiskerhez. Ekkor én már jóval túl voltam a háromhónapos koromon. A Kisker berakott a nagyraktárba, a régiek mögé tartaléknak, majd később kitett a kirakatba, hogy napozzak is egy kicsit. Még csak ez hiányzott nekem! Mire aztán eladásra kerültem, már jóval túl voltam az eladókoron. Egy nénike vett meg öt társammal együtt és engem, hogy-hogy nem, tartalékba tett négy vadonatúj fogkefe mellé. Ekkor már két hónappal túl voltam a határidőn, s egyre szilárdabban ragaszkodtam tubusom oldalához. Mikor pedig másfél éves koromban jó gazdám egy fogkefe kíséretében odaajándékozott serdülő unokájának, már teljesen megkövültem. Így lettem én – fogkrém. Csak ennyit akartam mondani ...

B. E.

Jó kis vicc!

A VIII., Horváth Mihály tér 2. számú házban, a lakók névjegyzékében ez olvasható: *„NŐI FODRÁSZ hátsó része".*

Magyarázat: a női fodrász a ház Futó utcai oldalán van. A helyiség benyúlik a Horváth Mihály tér felőli ház udvari részébe. Ezért van a kapualji részben levő, földszint 6. szám alatti üzlet ilyen fura módon megjelölve.

Ideális szereposztás

Az egyik nagy hollywoodi filmvállalat elhatározta, hogy vászonra viszi Clark Gable-nak, a híres sztárnak eléggé viharos életét. Megállapodtak a forgatókönyv írójában, a rendező személyében, és minden fontosabb kérdésben, csak azt nem bírták eldönteni, ki játssza a címszerepet. A rendező vita közben azt javasolta:

— Mi volna, ha maga Gable alakítaná önmagát!

Az igazgató leintette:

— Ugyan kérem! Ez igazán nem neki való szerep!

Hollywoodi történet

Az amerikai filmfőváros egyik ismert producere éjjel felhívta a leghíresebb sebészt.

— Professzor úr — könyörgött a telefonba —, üljön autóba és azonnal jöjjön ide. A feleségemnek súlyos vakbélrohamai vannak.

— Az lehetetlen — válaszolta az orvos —, hiszen két hónappal ezelőtt operáltam ki a felesége vakbelét!

A producer izgatottan kiáltotta:

— Tessék csak azonnal jönni! Azóta új feleségem van.

Helyes válasz

Az amerikai televíziók rendkívül bárgyú kérdésekkel szokták ostromolni az „egyszerű embereket", férfiakat, asszonyokat, öregeket és gyerekeket egyaránt. Art Linkteler, az egyik legismertebb televízió-kommentátor és riporter felkeresett készülékével egy iskolát és ott egy tízéves kislánynak a következő kérdést adta fel:

— Mi volna az első ténykedésed, ha téged választanának meg az Egyesült Államok elnökének?

A kislány előbb csodálkozva nézett a kérdezőre, aztán a világ legtermészetesebb hangján így szólt:

— Elrendelném, hogy vizsgálják meg a választók elmeállapotát.

A Déli Sarkon

(Egy újsághír margójára)

Mészáros András rajza

– Még a tél beállta előtt el kell érnünk a Scott támaszpontot!
– Akkor igyekezzünk gyerekek, míg tart a nyár . . .

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

– Ne, ne, nincs jó fényképarcom . . .

Karikatúra-témák kongresszusa

Kasso rajza

Kooperáció

Schwott Lajos rajza

Mintaférj

Várnai György rajza

ÉRTÉKES AJÁNDÉK

(Két fiatalasszony üldögél összebújva a kis cukrászda sarokasztalánál. Régi barátnők, volt osztálytársak. Miután mind a kettőt Verának hívták, megkülönböztetésül az egyiket Okos Verának, a másikat Butus Verának becézték. Hadd nevezzük mi is így a két barátnőt, nehogy összetévesszük őket.)

BUTUS *(a közepén tart egy számára nyilván izgalmas történetnek):* ...szóval karácsonyig azt hittem, ő is csak olyan mint a többi, ő is azt hiszi,

hogy elvált asszony vagyok, szabad préda, tudod mire gondolok...

OKOS: Nem vagyok elvált asszony, de sejtem.

BUTUS: Karácsony szombatján aztán átnyújtotta az ajándékát... sírva fakadtam.

OKOS: Olyan csekélyke volt az ajándék?

BUTUS: Ne gúnyold ki a legszentebb érzelmeimet. Most is olyan vagy, mint az iskolában, beszekundáztam és te röhögtél.

OKOS: Jól van, folytasd. Ajándék, sírvafakadás.

BUTUS: Nem tudod miért sírtam! Kaptam én Pétertől addig is ajándékot: virágot, bonbont, könyvet, operajegyet...

OKOS: Ez a te Pétered tényleg azt hiszi, hogy tisztességes nőnek nem illik ennél értékesebb ajándékot adni?

BUTUS: Mindjárt megtudod miről van szó és akkor elmúlik a cinizmusod. *(Kivesz valamit a táskájából és mutatja.)* Ezt kaptam karácsonyra.

OKOS: Mi ez?

BUTUS: Kösöntyű.

OKOS: Micsoda?

BUTUS: Kösöntyű. Ennél nagyobb értéket nem kaphattam tőle. Ez a húsz évvel ezelőtt megboldogult édesanyjáé volt. Péter még egész gyerek volt, amikor elvesztette a mamáját.

OKOS: Aki ráhagyta ezt a kösöntyűt.

BUTUS *(sértődötten):* Amiért mérnök vagy és tudós, vagy mi a csuda, azért nem kell ilyen fölényesen beszélni Péter családi gyászáról. Úgy látszik, minden tudományod mellett sem érted, mit jelent az, amikor egy férfi az elhunyt mamája hagyatékát adja ajándékul a nőnek. Ez, fiam, a komoly szándékot jelenti, ez azt jelenti, hogy a megboldogult mama már beleegyezett a házasságba.

OKOS: Szóval megkérte a kezedet?

BUTUS: Várjál! Újévre ezt kaptam tőle. *(Kihalássza a táskából.)* Gyöngyretikül. A mamája viselte az első bálján.

OKOS: Talán a nagymamája. Olyan patinás.

BUTUS: Ekkor újra sírtam. Januárban nem történt semmi. Tudod az olyan zord, hideg hónap. Aztán jött a születésnapom. *(Újból kiszed valamit.)* Ezt kaptam tőle.

OKOS: Mi ez?

BUTUS: Burnótos szelence. Családi ereklye. A mamája kapta nászajándékul egy világutazó nagybácsitól, aki Indiából hozta. Én...

OKOS: Sírtál. Mutasd csak. *(Nézegeti.)* Mikor esküdtek Péter szülei?

BUTUS: Várjál csak. Péter most 36 éves... Húszban vagy huszonegyben... Az első háború után.

OKOS: Akkor, édes fiam, a világutazó nagybácsi megelőzte a korát. Mert ez a szelence, drágám, olyan műanyagból készült, amit legfeljebb tizenkét évvel ezelőtt fedeztek fel.

BUTUS: Mit beszélsz?

OKOS: Nekem elhiheted. Ez a szakmám. Ez a szelence még nem látott burnótot. De Indiát sem látta. Made in Csehszlovákia. Add csak ide azt a kösöntyűt! *(Kihirdeti, mint egy ítéletet.)* Ajándékbolt.

BUTUS *(szédül):* Mit akarsz ezzel mondani?

OKOS: Csak azt, hogy a te Pétered egy kis szélhámos. Megröntgenezte azt a butus kis

lelkedet és látta, hogy téged a legolcsóbb szentimentálizmussal le lehet venni a lábadról.

BUTUS *(felzokog).*

OKOS: Ne sírjál. Várd meg a legközelebbi ajándékát.

BUTUS *(könnyei között nézegeti a holmit):* Talán nem is szeret? Hát akkor mi volt a szándéka ezzel a kösöntyűvel?

OKOS: Egy férfinál sohasem lehet eligazodni. Lehet, hogy mégis megkéri a kezedet. De az is lehet, hogy csak olcsón akarta megúszni a karácsonyi ajándékot.

Stella Adorján

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap.
Szerkesztőbizottság: Tabi László főszerkesztő, Földes György felelős szerkesztő, Toncz Tibor művészeti szerkesztő. — A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850. — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Honvéd utca. 10. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató.